

DENGÊ

KOMKAR

Sal : 7
Wext : 16.12.1986
Hejmar : 92
Baha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

Irak Kürdistanı'nda KYB ve Irak KDP Birliği: DAHA GÜÇLÜ BİRLİKLERE DOĞRU..

Kasım ayı içinde Irak Kürdistanı'nda silahlı mücadele yürüten iki büyük örgüt (Irak Kürdistan Demokrat Partisi ile Kürdistan Yurtsever Birliği) arasında bir birlik yapıldı. Kürdistan Yurtsever Birliği Genel Sekreteri Celal Talabani ile Kürdistan Demokrat Partisi'ni temsilen İdris Barzani'nin katıldığı toplantıda, örgütler, güçlerini Saddam diktatörlüğüne karşı birleştirme kararına vardılar. Birlik metni daha sonra taraflarca imzalanıp kamuoyuna açıklandı.

Buna göre daha önceleri her iki örgüt arasında varolan sorunlar aşılmış oluyor.

Irak Kürdistanı'nda yıllardan beri silahlı mücadele yürüten bu iki örgüt arasında böylesine bir birliğin sağlanmış olması, halkımızın düşmanlarını korkuttu, dostlarını da sevindirdi. Kürdistan'ın tüm parçalarındaki yurtsever güçler arasında büyük bir ilgi gördü.

Böylesine bir birliğin önemi açıktır. Ama, halkımızın kurtuluş mücadelesi açısından daha ileri hedeflere yönelmesi en istenilir olanıdır. Bu anlamda, birliğin kalıcı bir hale getirilmesi, programının genişletilmesi, alınan kararların tüm örgüt üye ve taraftarlarına savunulması, duygusal ilişkiler içine

girip birliğe zarar verecek davranışlardan kaçınılması, diğer yurtsever örgütlerin katılımını da sağlayarak ileri hedeflere yönelmesi, bugüne kadar yapılamamış olanı bugünden sonra yapmak demektir. Bu, Irak Kürdistanı halkımızın kurtuluşu, özgürlüğü uğrunda atılmış ve atılacak en büyük adım olacaktır.

Bizler, yurt dışında, mücadele eden Kürdistanlı işçiler, emekçiler, yurtsever aydınlar, politik ilticacılar halkımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesinde atılan tüm olumlu adımların destekçisi olduk, oluyoruz, olacağız.

Birlik Metni'ni yayınıyoruz.

Siyasi Alanda

1- Taraflardan hiçbiri tek başına veya üçüncü bir grupla birlikte, birbirlerinin aleyhine siyasi bir tavıra ve işbirliğine girmeyecek.

2- Her iki taraf, Kürt halkının Baas rejiminin yıkılması ve haklı taleplerinin gerçekleşmesi uğrunda verdikleri mücadelenin gelişmesi için çaba sarfedecek.

3- Halk devriminin bütün çalışmalarında, özellikle de Iraklı güçlerle dostluk ve dayanışmada ortak davranılacak.

4- Ortak Üst Komite, ikili ilişkileri derinleştirmek, güçlendirmek ve mücadele sürecinde çıkabilecek önemli sorunları görüşmek için yılda en az iki kez toplanacak.

5- Birbirlerinin örgüt, üye ve sempatizanlarına karşı saygılı olunacak.

6- Yurt dışındaki Kürt öğrenci örgütlerinin birleşmesi için çaba sarfedilecek.

7- Kürdistanlı örgütlerin birliğini sağlamak ve Irak'ta geniş bir yurtsever cephe oluşturmak için çaba sarfedecek.

Askeri Alanda

1- Her iki tarafın kontrolünde olan bölgelerde siyasi, askeri, örgütsel ve bilgilendirme eylemleri serbest olacak ve her iki taraf da bu bölgelerdeki diğer çalışmalara engel olmayıp, birbirlerine yardımcı olacaklar.

2- Birbirlerinin bölgelerine giden taraflar önceden birbirlerine bilgi verecekler, ortak önlemler alacaklar.

3- Taraflar, ortak askeri eylemler için çaba sarfedecek. Bu, bir yandan her alanda dostluğu pekiştirip, işbirliğini güvence altına alırken, diğer yandan gelecekte peşmerge güçlerinin birliği için olumlu zemin oluşturacaktır.

4- Bir taraftan diğer tarafa geçmek isteyen peşmergeler, eğer silahları kendilerinin değilse, silahsız geçecekler.

5- Taraflar kendi bölgelerindeki hakimiyet ve gümrük haklarına, bölgelerde olumlu şartlar oluşuncaya kadar saygılı olacaklar.

6- Halkın adli sorunlarını çözmek için ortak mahkemeler kurulacak.

Propaganda Alanında

1- Taraflar birbirlerinin aleyhindeki dolaylı ve dolaysız her türlü propaganda ve bilgilendirme çalışmalarını durduracaklar.

2- Taraflar, hem antlaşma ilkelerinin tanıtılması ve daha da geliştirilmesi, hem de Kürt halkının haklı mücadelesinin ve taleplerinin ülke içinde ve dışında tanıtılması için ortak propaganda çalışmaları yapacaklar.

3- Birbirlerine yönelik eleştiriler yayın organlarında değil, ortak toplantılarda yapılacak.

4- Teknik propaganda alanında işbirliği yapılacak.

İNGBORG DREWİTZ'İ YİTİRDİK..

Çağdaş Alman edebiyatının önde gelen kadın yazarlarından biri olan İngeborg Drewitz, 26 Kasım 1986'da Batı Berlin'de yaşama gözlerini yumdu. Yakalandığı kanser hastalığından kurtulamayan Drewitz, 63 yaşındaydı.

İngeborg Drewitz, 10 Ocak 1923'te Berlin'de doğdu. Genç yaşlarda alman faşizminin vahşetine, İkinci Dünya Savaşı'nın yıkımlarına ve acılarına tanık oldu. Kuşkusuz, yaşadığı bu dönem her türden baskıya karşı yılmadan mücadele etmesinde, demokratik hak ve özgürlüklerin kararlı bir savunucusu olmasında önemli bir etken oldu. Germanistik öğreniminden sonra Drewitz, yazarlığa başladı.

Onun edebi olarak güçlü yapıtları aynı zamanda, ülkesindeki toplumsal ve politik mücadeleye de önemli

bir katkı oldu. Bu çalışmalarının ürünü olarak, birinci dereceden Federal Liyakat Nişanı, Ernst-Reuter Plaketi ve İnsan Hakları Ligi'nin Nişanı ile ödüllendirilen Drewitz'e fahri profesörlük ünvanı da verilmişti. Ne yazık ki, yapıtlarının Türkiye'de çevirisi ve baskısı yapılmadığı için, insanlarımız onu bu yönüyle tanıma olanağını bulamadılar. Ama o, faşist rejimin çizmeleri altındaki Türk ve Kürt halklarının bir dostu olarak iyi tanınıyor.

O, yazarlığının yanı sıra toplumsal mücadelede de özverili, kararlı ve mücadeleci kişiliğiyle tanınan biriydi. Barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin yılmaz bir savaşçısıydı. Alman Yazarlar Birliğinin kurucu üyesi ve 1980 yılına kadar da Başkan Yardımcısı olan Drewitz, F. Almanya Pen

Kulüp'ün de İkinci Başkanlığı'nı yapmıştı. Öte yandan o, faşist rejimin Türkiye ve T. Kürdistanı'ndaki insanlık dışı uygulamalarına, politik tutuklularla dayanışmaya yönelik F. Almanya'da açılmış tüm kampanyaların kararlı bir destekçisi, göçmen işçi sorunlarına sahip çıkan, onların haklarını yitirtilen bir dosttu. Kürt halkının haklı mücadelesine ve kültürüne yakın bir ilgi duyan Drewitz, KOMKAR tarafından 1986'da Batı Berlin'de düzenlenen Newroz'da yaptığı konuşmada: "Modern Türkiye'nin kuruluşundan bu yana, Kürtlere kendi dillerini kullanma hakkı verilmiyor. Okullarda Türkçe okutuluyor, dairelerde Türkçe konuşuluyor. Türk dili Kürtçeye yabancı bir dildir... F. Almanya'da yaşayan 300 bin Kürdün, kendi dillerini kul-

lanması neden mümkün olmasın? Neden biz F. Almanya'da, Ankara'daki NATO müttefikinin istemlerine gözü kapalı uyalım?" diyordu. KOMKAR tarafından Almanca baskısı yapılan "Kürt Çoban" romanına önsöz de yazan Drewitz, Bonn'daki Kürt Enstitüsü'nün kurucu üyesiydi ve üç yılda başkanlığını yaptı.

Kürt halkı gerçek bir dostunu yitirdi. İngeborg Drewitz aramızdan ayrıldı. Ama mücadele dolu onurlu yaşamı ve değerli yapıtları yaşamaya devam edecek.

KÜRDİSTANLI GENÇLER SORUNLARINI TARTIŞTI

F. Almanya'nın Köln kentinde, değişik bölgelerden gelen gençlerin temsilcileri, 29/30 Kasım 1986 tarihlerinde F. Almanya'daki Kürdistanlı gençlerin sorunlarını tartıştı. Bu sorunları aşma doğrultusunda ortak mücadele kararı alındı ve karşılıklı deney alışverişinde bulunuldu.

"KOMCİWAN I. Hazırlık Toplantısı" adı altında yapılan temsilciler toplantısına, çağırısı "F. Almanya Kürdistan Gençlik Komitesi" yapmıştı.

27 gençlik temsilcisi, 2 gün boyunca gençlerimizin karşı karşıya bulunduğu hukuksal, yasal, eğitim, iş, meslek eğitimi, yabancı düşmanlığı gibi konuların yanı sıra, F. Almanya'da sayıları 350 bini aşan ve dördüncü büyük gurubu oluşturan Kürdistanlıların ve bunların önemli bir kesimini oluşturan gençlerin sorunlarını tartıştı. F. Alman hükümetinin Türk hakim sınıflarının politikalarına arka çıkan tutumunun kınandığı toplantıda, öncelikle Kürtlerin ayrı bir ulusal varlık olarak tanınmaları istendi ve bu yönde verilen mücadelede yer alınması benimsendi.

"KOMCİWAN I. Hazırlık Toplantısı"nda, faşist Evren-Özal rejiminin "Bedelli Askerlik" adı altında yürüttükleri soyguna şiddetle karşı çıkıldı ve "Bedele Hayır!, Gençlerimiz Askerlikten Muaf Tutulsun!" istemi doğrultusunda mücadele yürütülmesi onaylandı ve diğer Avrupa ülkelerinden F. Almanya'ya çalışmak için gelen göçmenlerin kendi ülkelerinde askerlikten

muaf tutuldukları, bedel ödemedikleri vurgulandı.

29/30 Kasım Temsilciler Toplantısı'nda tartışılan konulardan bir diğeri de, karşı karşıya kalınan sorunları aşma doğrultusunda neler yapılması ve nasıl bir örgütlenmeye yola çıkılması oldu. Gençlik temsilcileri, bu yöndeki adımların kalıcı kılınması; bu doğrultuda yerel planda aktivitenin sağlanması, daha fazla gençle ilişkiye girilmesi ve onların sorunları temelinde ortak mücadeleye kazanılmasını önlerine hedef olarak koydular.

MESAJA SALA NŪ

Komita Merkezi ya Birêvabırına
KOMKAR, sersala endam û hevalên
KOMKAR, hemû karker û malbatên
Kurd yên ku li Elmanya Federal
û dewletên din dijîn, piroz dîke.

Daxwaz dîke ku, sala 1987 jî bo
tevgera rîzgarîxwaza gelê Kurd û
hemû gelên dinê ra, hemû hêzên
aşîtxwaz û azadîxwaz ra serketinê
bine.

YENİ YIL MESAJI

KOMKAR Merkez Yürütme Kurulu, KOMKAR üye ve sempatizanlarının Federal Almanya ve diğer ülkelerdeki Kürt işçi ve ailelerinin yeni yılını kutlar, 1987 yılının Kürt halkı ve tüm ezilen halkların barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinde başarılı bir yıl olmasını diler.

KOMKAR BARIŞ SEMİNERLERİ DÜZENLEDİ

KOMKAR, geçtiğimiz Kasım ayında, F. Almanya'nın 10 büyük kentinde "Barışın Önemi ve F. Almanya'da Mücadele Yürüten Kürdistanlı Yurtsever Göçmenlere Düşen Görevler" konulu seminerler düzenledi. Yüzlerce kişinin katıldığı bu seminerlerde, barış, silahlanma ve silahlanmaya ayrılan kaynaklar, mükleer bir savaşın taşıdığı ölümcül tehlike ve dünya barış güçlerinin, başta da Sovyetler Birliğini'nin barışın kalıcılaştırılması konusundaki ısrarlı çabalarına dikkat çekilerek, yerli-yabancı tüm insanların barış mücadelesinde aktif yer almalarının gereği vurgulandı.

Seminerlerde, cuntanın son altı yılda tekellerin ve emperyalist güçlerin istemleri doğrultusunda Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı, komşu devletlere, sosyalist ülkelere, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl bir silah deposu ve saldırı üssü haline getirdiği dile getirildi. Kürdistanlı yurtseverler olarak, barışın ulusal kurtuluş mücadelesiyle olan yakın ilişkisi tartışıldı.

Ayrıca KOMKAR'ın bu yolda yaptıklarına değinildi. Seminerler Barış Yılı'nda geniş kitlelerin ilgisini barış mücadelesine çekme açısından da oldukça başarılı geçti.

Kürt-Alman Dostluk Gecesi

Kısa bir zaman önce kurulan "Düsseldorf Kürt Alman Dostluk Derneği", SPD'nin Düsseldorf gençlik örgütüyle birlikte 22 Kasım tarihinde, Kürt Alman dostluk gecesi düzenledi. Gecenin sunuculuğunu SPD Belediye Meclisi üyesi Karin Jung yaptı. Gecede bir arkadaşımız Kürdistan tarihini ve Federal Almanya'da yaşayan Kürdistanlı işçilerin sorunlarını dile getiren Almanca bir konuşma yaptı. Kürdistan'daki insanlık dışı baskı, katliam ve işkenceleri dile getiren dialar gösterildi.

Gecenin Kültür programında yer alan, Bonn Kürt müzik gurubu, Ozan Seydo ve Delal, Kürdistan'ın değişik yörelerinin halk türkülerini söylediler. Ozan Seydo'nun söylediği parçalar eşliğinde seyirciler, halaylar çektiler. Düsseldorf Kürt folklor ekibi ile Wuppertal Kürdistan İşçi Derneği ekipleri, Kürdistan'ın değişik yörelerinde oynanan oyunları oynadılar. Gecede açılan yayın standı büyük ilgi gördü. Geceye beşyüz civarında kitle katıldı.

Bijar-DÜSSELDORF

"Kürtler Bizi Niye İlgilendirir"

Münih barış örgütü "Frieden Initiative" Kasım ayının ilk haftasında barış ile ilgili yoğun bir program uyguladı.

Bu program çerçevesinde 11.11.1986 günü saat 19.30'da Etnik Azınlıkları Koruma Derneği salonunda "Kürtler Bizi Niye İlgilendirir" (Was gehen uns Kurden an) konulu bir toplantı düzenlendi.

Toplantıya barış derneklerinde aktif olan yönetici ve üyeler gelmişti. Toplantıda Münih Kürdistan İşçi Derneği'ni temsilen bir arkadaş, Kürdistan ile ilgili bir konuşma yaptı. Kürtlerin tarihi, dili, kültürü ve Kürtlere karşı yürütülen haksız savaş ve baskıları anlattı. Daha sonra anlatım eşliğinde Kürdistan ile ilgili bir saat süren dias gösterildi.

Toplantının sonunda yapılan konuşmada, bu tür toplantıların ileride tekrar yapılması dile getirildi.

* * *

Etnik Azınlıkları Koruma Derneği-Münih, Kasım ayı içinde açılışını yaptı. Münih Kürdistan İşçi Derneği de davet edilmişti. Toplantıya yüzün üzerinde davetli katıldı. Münih Belediye Başkanı Dr. Klaus Hahnzog'da toplantıda bir konuşma yaptı.

Toplantıda derneğimizi temsilen bir arkadaş da bir etnik grup olan ve F. Almanya'da üçüncü büyük grubu oluşturan Kürdistanlı işçilerin istem ve sorunlarını dile getirdi.

Kültür programında Kürdistan İşçi Derneği çocuk korosu ulusal giysileriyle saz eşliğinde Kürt halk türkülerinden parçalar söylediler. Newrozun ortaya çıkışını konu edinen kısa bir pandomim sunuldu. Kürt halkının

günümüzdeki durumu ve mücadelesini dile getiren dialar gösterildi. Ayrıca Kürdistanlı genç işçilerden oluşan koro, türkü ve işçi marşları söyledi. Derneğimiz gecede Kürt yemeklerini yaptı ve yemeklerimiz kitle tarafından da çok beğenildi.

Belangaz /Münih

Yezidi Kürt Aileleriyle Dayanışma Gecesi

Bremen-Nord'ta uzun zamandan beri oluşmuş olan ilticacılarla dayanışma girişimi, belirli aralıklarla bu yörede yaşayan ilticacılarla dayanışma eylemleri düzenliyor. Bu eylemlerden biri de 11 Kasım 1986 günü Bürgerhaus-Vegetsact'ta yapılan "Yezidi Kürt Aileleriyle Dayanışma Gecesi" idi. Kültür ve bilgilendirme gecesi olarak düzenlenen bu toplantı, girişim üyesi bir bayanın açılış konuşmasıyla başladı. Bremen Kürdistanlı İşçiler Derneği'nin folklor ekibi Kürdistan'ın değişik yörelerinden oyunlar sundu. Halkımızın kültürü, geçmişi ve bugünkü ağır koşullar altındaki yaşantısı hakkında, dialar eşliğinde dernek üyesi bir arkadaşımız Almanca olarak kitleye bilgi verdi. Yine dernek üyesi bir arkadaş, gecede Kürtçe bir şiir okudu. Ayrıca gecede kitap masası açarak yayıncımızı sattık.

Gecede, bir Yezidi Kürt yaptığı konuşmada Yezidilerin de Kürt olduklarını, onlara yapılan çifte baskılardan söz etti.

Şiret/ Bremen

KÜRT HALAYI

Kürt kültürünü kamuoyuna tanıtmak ve örgütümüz KOMKAR'ın görüşlerinin propagandasını yapmak için KOMKAR'a bağlı Duisburg Kürdistan İşçi Derneği, 22 Kasım 1986 günü "Kürt Halayı" (Dilana Kurda) adlı bir gece düzenledi.

Gecede Almanca yapılan konuşmada, Kürdistan'ın coğrafik yeri, parçalanışı, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri anlatılırken, bir taraftan da Kürt halkı üzerindeki sömürgeci baskı ve zorbalıklara değinildi. Kürdistan köylerine yapılan komando baskınlarıyla, işkenceleri gösteren bir resim sergisi de düzenlendi.

Gecenin kültür programında yer alan Berxwan ile Küçük Gulê Kürdistan'ın değişik yörelerinden direniş ve sevgi parçaları okudular. Derneğin "Kürdistan Çiçekleri" adlı çocuk folklor ekibi Antep ve Elazığ; yetişkinler folklor ekibi ise, Bitlis ve Muş yörelerinin oyunlarını sergilediler. Gecede ayrıca üç değişik konuyu içeren skeçler sunuldu. Gecenin sonunda hep beraber halaylar çekilip oynandı.

Çıwan-DUISBURG

Wuppertal : Yabancılar Danışma Meclisi Seçimi

Wuppertal'daki ilerici Alman ve yabancı örgütlerin verdikleri mücadele sonucunda, Yabancılar Meclisi için seçim hakkı elde edildi ve buna ilişkin tüzük yapıldı.

Seçim hakkını elde etmek için birlikte mücadele eden örgütler, seçimlere ortak liste ile girme çalışmalarında başarılı olamadılar.

30.11.1986 tarihinde yapılan seçimlere, 24 liste katıldı.

Bir grup Yunanlı, Yugoslav, Filistinli, İranlı ve Kürdistanlı'nın oluşturduğu "Yabancılar Temsilciliği listesi"nden, Kürdistan İşçi derneği üyesi olan bir arkadaş yabancılar meclisine seçilme başarısını gösterdi.

"Yabancılar Temsilciliği Listesi"nin çalışmaları için oluşturduğu programın ilkeleri kısaca şöyle:

- Genel Seçme ve Seçilme hakkı,
- İş hakkı, kalifiye eğitim ve öğretim, oturmaya elverişli evler,
- Yabancılar çalışma ve oturma sürelerini kendileri tayin etmeli,

Anayasada belirtilen iltica hakkı aynen kabul edilmeli.

16 kişiden oluşan "Yabancılar Danışma Meclisi"nde, değişik listelerden seçilen ilerici güçler ortak bir liste ile seçime girmiş olsaydılar, bu başarı daha da büyük olurdu.

MİRZE-WUPPERTAL

Tüm Yabancılar Seçme ve Seçilme Hakkı

Hamburg eyaletindeki yerel seçimler nedeniyle bir araya gelen Kürdistan İşçi Derneği (KOMKAR), Butacon, Devrimci İşçi, Haus für Alle, KKDK, İspanyol veliler kurulu, İspanyol Gençliği, TUDEH, UKSYE, Vereinigung Irakischer Studenten, Volksfedayin (Mehrheit) ve Halkevi yabancılar seçme ve seçilme hakkı tanınması için ortak eylemler düzenlediler.

Türkçe ve Almanca dillerinde ortak bir bildiri çıkarılarak, seçme ve seçilme hakkının gerekliliği ve yararı dile getirildi. Eyalet seçimlerinden bir gün önce, 8.11.1986 günü saat 10.00'da ise, belediye binasının önünde bu haksız durumu protesto için sembolik seçim düzenlendi. Açılan pankarta Almanca "SEÇMEK VE SEÇİLMEK İSTİYORUZ", oy pusulalarının üzerinde ise "F" ALMANYA'DA YAŞAYAN TÜM YABANCILARA SEÇME VE SEÇİLME HAKKI TANINMALIDIR" istemi yazılıydı. Eylemi düzenleyen örgütler adına birer konuşmacı konuya ilişkin görüşlerini mikrofondan eyleme katılanlara anlattılar. Daha sonra saat 12.00-13.00 arası yapılan basın toplantısıyla eylem sona erdi.

Hejar-HAMBURG

Federal Almanya'daki Türkçe Ders Kitapları IRKÇILIK ve MİLİTARİZM KOKUYOR...

Bavyera Eğitim ve Bilim Sendikası GEW'in aylık yayın organı "Demokratik Okul", Kasım 1986 sayısında KOMKAR tarafından Ağustos 1986 da Almanca olarak basılan Kürdistanlı öğretmen Hasan Polat'ın "Türkiyeli Öğrencilerin Okul Kitapları Üzerine Kritik Bir Araştırma" adlı çalışmasına ve bu konuda GEW ile Bayern Kültür Bakanlığı arasındaki yazışmaya yer veriyor.

Yazıda okullarda Türk ve Kürt çocuklarına okutulan kitaplarda yer alan okuma parçalarının yazarlarının hemen hemen tümünün 1930 ve 1940 yıllarının yazarları olduğunu dikkat çekilerek, "Bu dönemde Türk hükümeti gerektiğinde zora da başvuran milliyetçi bir çizgi izliyordu. Bu çizgi, kendisini dönemin yazarlarında da açığa vuruyor. Türkiye'deki bu günkü şovenizmi reddeden çağdaş yazarların yaptıklarına ise okul kitaplarında yer verilmiyor" deniyor. Daha sonra aşağıda yer verdiğimiz ders kitaplarından tercüme edilmiş bazı örnekler veriliyor.

Örneğin: "Genç Osman dedi ki: At binin! Kılıçla kafir köpeklere karşı! En güçlü silahlarınızı alın! Muradım kafirlerin diyarını zaptetmektir!" gibi Osmanlı istilasını öven veya (Türkçe, 8.sınıf) "Askeri hizmetin kutsallığı", "Biz Türkiye'nin askerleriyiz, bizim atalarımız kahramandır." (Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) türünde okuma parçalarını savaş eğitimi olarak niteleniyor.

İrkçılığın birçok halka felaket getirmesine rağmen, okuma parçalarında sık sık "Ne Mutlu Türküm Diyene" veya "Bir Türk dünyaya bedeldir" gibi Hitler dönemindeki Alman ırkçılığını anımsatan, Türk ırkının üstünlüğünü dile getiren cümlelere yer verildiği belirtiliyor.

Kitaplarda sürekli eskiden Yunanistan, Bulgaristan ve Yugoslavya gibi ülkeleri istila eden Türklerin ne kadar övünç duymaları gerektiğine yer veriliyor. Öte yandan Yunanlılar ise kötüleniyor; "Yunanlılar, çocukları bile acımasızca öldürdüler. Böylece bize gerçek yüzlerini gösterdiler" (Sosyal bilgiler, 5.sınıf). Buna karşın 2 milyon Ermeninin katlinden sorumlu ve bir "savaş suçlusu" olan Talat paşaya ise, övgüler dizildiği belirtiliyor.

Yine aynı kitapta çağdışı ataerkil ailenin işleyişi, çocuklara empoze edilmeye çalışılıyor ve şöyle deniyor: "Baba aileye gelir sağlamak zorundadır. Anne çamaşırları yıkar, yemek pişirir ve evişlerini yapar."

Diğer yandan, F. Almanya'da düşük ücretle çalıştırılan binlerce kadın işçiden, ülke dışında yaşayan milyonlarca Türkiyelinin zor yaşam koşullarından ve Türkiye'deki sorunlardan (Uluslararası Af Örgütü öteden beri rejim karıştıranın, kürtlerin takibi ve tutuklan-

malarını, yaygın işkenceleri gündeme getiriyor) tek kelime ile bile bahsedilmediği belirtiliyor.

GEW Eyalet Yönetim Kurulu adına Hörst Rückert'in bu kitaplar üzerine Bavyera Kültür Bakanlığı'na gönderdiği yazıda, tercüme edilmiş alıntılarının içerik olarak anayasaya ve eğitim kanununa ters düştüğü belirtilerek, bu kitapların okutulmasına bakanlıkça mı izin verildiği, yoksa Türk hükümeti tarafından mı hazırlatıldığı ve ekte sunulan tercüme içerik olarak nasıl değerlendirildiği soruluyor. Bayern Kültür Bakanlığı ise, verdiği cevapta, "çok açık bir şekilde vatan savunmasını içerdiği görülen çevirisi yapılmış alıntılar, bu kitapların okutulmasına izin vermemek için yeterli bir gerekçe değildir. Bu aynı şekilde türküler açısından, Türkçe yapılan kendilerini öven bilirmeler için de geçerlidir. Diğer halkların kendilerine özgü gelişmeleri nedeniyle, F. Almanya'nın olduğu gibi ulusal konuda sakin bir tavır içinde oldukları söylenemez" deniyor. Ve doğal olarak da bu denli "zararsız" kitaplar reddedilmediği gibi yeterli bulunuyor..

Cevap yorumu gerektirmeyecek kadar açık.. Zaten Türkeş'in dostu Strauss'un partisi CSU'nun mantığı da ancak böyle olabilir; ırkçılığı ve militarizmi zararsız göstermek.. GEW, bu kitaplarda açıkça görülen korkunç ide-

olojik yaklaşımları zararsız göstermeye çalışan resmi görüşün altında gizli bir sempatinin yattığını belirtiyor.

Bilindiği gibi KOMKAR öteden beri bir yandan Kürt çocukları için ana dil dersini savunurken, diğer yandan da şu anda okullarda okutulan Türkçe kitapların demokratik, insancıl ve çağdaş bir içeriğe sahip olması gerektiğini, göçmen işçi çocuklarının kültürel benliğini koruyan, geliştiren ve aynı zamanda F.Almanya toplumuna kaynaştırmayı amaçlayan bir eğitim politikasının uygulanmasını savunuyor, bu doğrultuda yoğun çaba harcıyor. En son Ağustos 1986'da Kürdistanlı bir öğretmen olan Hasan Polat'ın yukarıdaki ve benzeri birçok örneklerin yer aldığı "Türkiye'li Öğrencilerin Okul Kitapları Üzerine Kritik bir Araştırma" adlı Almanca çalışmasını broşür olarak yayınladı.

İrkçılığa ve barbarlığa övgüler dizen çağdışı okul kitaplarının sahiplerine geri postalanması, eğitimin demokratik bir öze kavuşturulması F.Almanya'daki demokratik kuruluş ve kişilerle birlikte güçlü bir baskı unsuru oluşturulmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Aynı zamanda bu mücadele, sömürgeci faşist rejimin maskeleyen çalıştığı gerçek yüzünü ve Batılı dostlarının "demokrasi" anlayışını da açığa çıkaracaktır.

Bu alanda göçmen işçi örgütlerinin, öğretmenlerin ve velilerin aktif bir çaba içine girmesi gerekiyor.

Batı Berlin:

KÜRT VELİLER GİRİŞİMİ ANA DİLDE DERS HAKKI İSTEDİ

Batı Berlin Kürt Veliler Girişimi, Berlin Okul Senatörü Bayan Laurien'e gönderdiği 22 Kasım 1986 tarihli yazısında, Kürt çocukları için ana dilde ders hakkı talep etti.

Bayan Laurien, daha önce Veliler Girişimi'nin bu konudaki müracaatını "Kürt devletinin olmadığı, Türk devletinin var olduğu ve bu devlette Türkçenin ulusal dil olduğu" gerekçesiyle reddetmişti. Veliler Girişimi, sözkonusu yazıda Laurien'in görüşlerine karşı çıkıyor ve şöyle diyor: "Bir Kürt devletinin olmadığı doğrudur. Eğer sizin bu konudaki görüşleriniz bu yönde adım atmamız için bir çağrıysa, bu yönde uğraş veren Kürt ilticacılarının 'dost' Türk devletine zarar veren 'böbürcüler' olarak mahkemeler tarafından reddedilmesine ne demeli?!"

Yazıda Kürt halkının durumuna,

baskılara, göç ve sürgünlere, F. Almanya ve B. Berlin'de yaşayan Kürdistanlıların sorunlarına değinildikten sonra, "Kürt öğrencileri Türk değildir! Kürtçe ve Türkçenin ayrı dil gruplarına mensup diller olduğunu dikkate almanızı istiyoruz" deniliyor.

Veliler, pekçok Kürdün Türkçe bilmediğine, özellikle bu oranın kadınlar arasında hayli yüksek olduğuna ve Kürdistan'da okuma-yazma bilmeyenlerin durumuna dikkati çekerek, "F. Almanya ve B. Berlin'de pekçok Kürt çocuğu evde Kürtçe konuşuyor, Türkçe ile ilk kez okulda karşı karşıya geliyor. Ana dilin okul tarafından inkarı, o dili konuşanların küçük düşürülmesi anlamına geliyor" denilerek, Alman okullarında Kürtçe ana dil derslerinin verilmesi talebi birkez daha dile getiriliyor.

GEW'in Kongresi: GEW, KÜRT ÇOCUKLARINA ANA DİLDE DERS HAKKINI SAVUNUYOR

DGB üyesi Eğitim ve Bilim Sendikası GEW'in Genel Kongresi 16/19. 11. 1986 tarihleri arasında Osnabrück'te yapıldı. Birçok konuların yanı sıra, Kongrede yabancılar politikası, yabancı düşmanlığı, ana dilde ders hakkı, Türkiye'den getirilen ders araç ve gereçleri, Türkiyeli öğretmenler sorunu gibi konular da tartışıldı; kararlar alındı, çeşitli çalışma grupları ve komisyonlar oluşturuldu.

GEW Kongresi'nde, ana dilde ders konusunda alınan kararda, Federal hükümetin, makamların ve Türk yönetiminin görüş ve uygulamalarının aksine, Kürt çocuklarına, ana dilde ders hakkının verilmesi savunuluyor. Buna ilişkin karar metninin bazı bölümlerinde şu görüşlere yer veriliyor:

"Göçmen işçi çocuklarının kişilik gelişim süreci ilk yaşlarda ve ana dille başlar. 'Geldikleri ülkenin resmi dili, o ülkeden gelen tüm yurttaşların ana dilidir' diye bir kural yoktur. Türkiye'den gelen çocuklar için ana dil, onların etnik kökenlerine göre Türkçe, Kürtçe veya başka bir dildir.

Mültikültürel (çok kültürlü) bir toplumda (örneğin Türkiye ve F. Almanya'da) tek kültür, ulusal

kültür olarak mutlaklaştırılmaz. Aynı zamanda eğitim politikasının göçmen işçi ve çocuklarının ihtiyaçlarına göre değil, yabancı çalıştırma politikasına göre belirlendiğine ve bu politikanın değiştirilmesinin gereğine değiniliyor.

Türkiyeli öğretmenler sorununa ilişkin alınan kararda, konsolosluk tarafından öğretmen atanmasına, konsoloslukların Türkiyeli öğretmenlerin derslerine girmesine karşı çıkılıyor. Öğretmen atamada yurt dışında yaşayan işsiz Türkiyeli öğretmenlerin gözözünde bulundurulması isteniyor, yabancı öğretmenlerin Alman meslektaşlarıyla eşit hak ve uygulamaya tabii tutulması savunuluyor.

Türkiye'den getirilen ders araç ve gereçlerine ilişkin alınan kararda ise şu görüşler ileri sürülüyor:

"Alman okul yönetimi veya Türk konsoloslukları denetimindeki ana dil ve din derslerinde kullanılan ve Türkiye'den getirilen ders kitapları hem içerik olarak, hem de metodik açıdan yurt dışındaki çocuklara aydınlatıcı ders vermeye hizmet etmekten uzaktır.

Türkiye'den gelen çocukların hepsi "Türk" değildir. Türk pasaportu taşıyan Kürt ve Ermenilerin varlığı gözönünde bulundurulmalıdır."

Batı Berlin'deki Kürtler: ALTERNATİF LİSTE SENATOYA ÖNERGE VERDİ

Batı Berlin Senatosu'ndaki Alternatif Liste (AL) Fraksiyonu, 24 Kasım 1986'da senatoya B. Berlin'deki Kürtlerin sorunlarına ilişkin bir soru önergesi verdi. Önergede şu sorular yer alıyor:

1- Senato, B. Berlin'de yaşayan Türkiyeli Kürt işçi ve ailelerini, ilticacılarını, kendine özgü dil ve kültürü olan bir halkın bireyleri olarak görüyor mu?

2- Berlin'de yaşayan Kürtlerin sayısı ne kadardır, bu sayı nasıl tespit edildi?

3- Senatonun, Kürtlerin Berlin'de çalışma ve yaşama koşullarını kolaylaştırıcı yönde hizmet ve yardımları var mı?

4- Berlin Senatosu, Kürtler konusunda tavrı ve kararlarını, Türk hükümetinin ve Berlin Türk konsolosluğunun "Kürt halkı yoktur, sadece Türk halkı vardır," biçimindeki görüşlerine göre mi belirliyor? Şayet böyle değilse, hangi görüş ve kriterlere göre Senato, Kürtlere yönelik politikasını belirliyor?

5- Senato, yayın kurulundaki koalisyon partilerinin temsilcileri kana-

lıkla SBF'ye bağlı radyo ve TV de, diğer yabancılara olduğu gibi Kürtlere de yayın hakkı verilmesine hazır mı?

6- Senato niçin Kürt kültür gruplarına, diğer Kürt kuruluş ve danışmanlık merkezlerine mali yardım yapmıyor?

7- Senato, "Kürt Kültür Danışmanlık Merkezi"nin yardım müracaatını reddetmeyi hangi nedenlere dayandırıyor? Bu kararlarda, Türkiye'nin Kürtlere karşı resmi politikasını gözetme bir rol oynadı mı? Söz konusu kararların alınmasında B. Berlin Türk Konsolosluğu etkili oldu mu, ya da bu yönde girişimlerde bulundu mu?

8- Normal Alman sınıflarına gitmeyen, Türk sınıflarına giden Kürt çocuklarının, daha sonra sadece Kürtçe bildikleri ve Türkçeyi çok az konuştukları için, Sonderschule'ye (Geri zekalı çocukların gönderildikleri okullar) gönderildiği Senato tarafından biliniyor mu? Senato, sözkonusu nedenlerden ötürü 1980'den buyana Sonderschule'ye gönderilen çocuk sayısını biliyor mu?

KOMKAR'DAN GEW'E MEKTUP..

KOMKAR Genel Başkanı, Eğitim ve Bilim Sendikası GEW'in kongresi nedeniyle GEW Başkanı Dieter Wunder'e 14. Kasım 1986 tarihli bir mektup gönderdi. Mektupta, GEW'in Kürdistanlı göçmen işçi çocukları için ana dilde ders hakkının gerçekleştirilmesi için çaba göstermesini istedi.

5 sayfalık mektupta, F. Almanya ve B. Berlin'de yaşayan Kürdistanlı göçmen işçi ve çocuklarının sorunlarına; resmi çevrelerin onların haklı talepleri karşısındaki anti-demokratik uygulamalarına, Türkiye Kürdistanı'nda Kürt halkına yönelik baskı ve yasaklara yer veriliyor. Mektubun son bölümünde şu görüş ve istemlere yer veriliyor:

"Hangisi olursa olsun ana dilin, okul tarafından inkarı, o dili konuşanların, anne-baba ve diğer aile bireylerinin horlanmasıyla eş anlamlıdır. Bu durumun çocukların kişilik gelişimi, aileleri ve ulusal kültürleriyle ilişkileri üzerinde olumsuz etkilerini tahmin etmek mümkün değil.

Biz bunu, politik yönetimin temel bir insan hakkını dış politik çıkarlara kurban etmesi olarak görüyoruz.

Ana dilde ders talebimizin gerçekleştirilmesi için müttefiklere ihtiyacımız var. Örgütünüz GEW'in bunun için gerek bu yönde şimdide dek sürdürdüğü çabaları, gerekse bu konudaki uzmanlığı açısından, ideal bir müttefik olacağı kanısındayız."

9- Berlin'deki okullarda Kürtçe bilen öğretmenlerin olup olmadığı Senato tarafından biliniyor mu?

10- Yabancı sınıflara giden Kürt çocuklarının Türk dili ve kültürünü öğrenme karşısında ağır bir uyum baskısı altında buldukları Senato tarafından biliniyor mu? Ve Senato, Kürt çocuklarının aynı anda Türkçe ve Almanca öğrenmek zorunda kaldıklarını biliyor mu? Senato, bunu Kürt çocuklarının kapasitesini aşan bir durum olarak değerlendiriyor mu?

11- Senato, Kürt gençlerinin mesleki eğitim konusunda hangi bilgilere sahip?

12- Senato, B. Berlin'deki evlenme ve nüfus dairelerinin Türkçe isim listelerinde bulunmayan ön isimleri kayıt etmeyi kabul etmediklerini biliyor mu, ve bu konuda girişimde bulunmayı düşünüyor mu?

13- Senato, Kürtleri ilgilendiren konularda karar alırken tavrında bağımsız davranıyor mu, yoksa Bonn'daki bakanlıkların bilgilerine mi başvuruyor?

Not: Önergenin

cevapları elimize geçtiği zaman, okuyucularımızı bilgilendireceğiz.

Protestan Akademisi Konferansı: "FEDERAL ALMANYA'DAKİ KÜRTLER"

Dengê KOMKAR'ın 91. sayısında Tutzing Protestan Akademisi'nde düzenlenen "Federal Almanya'daki Kürtler ve Benlik Arayışı" konulu konferansa değinmiştik. Bu sayıda, Konferansın, "iletişim", "sosyal danışmanlık" ve "iltica" konulu çalışma gruplarında sunulan raporlara değineceğiz; bu raporlardan görüşler aktaracağız. Böylece okuyucuyu, sözkonusu konferans hakkında bir bütün olarak bilgilendirme görevini yerine getirmeye çalışacağız.

İletişim

Bu konuya ilişkin olarak, Alman İkinci Televizyonu ZDF'in etnik azınlıklara yönelik yayınlarının ve 1973 den beri "Nachbarn in Europa" (Avrupadaki Komşular) adlı programın yönetmeni Heinz Röhl bir rapor sundu.

Röhl, raporun giriş bölümünde haberleşme tekniğinin ve iletişim olanaklarının günümüzde gelişmişliğine değiniyor, ancak Kürtlere ilişkin yayın yapma konusunda güçlüklerin ve engellerin olduğunu belirtiyor. Gazeteci Jürgen Roth'un "Kürtler hakkında sahip olduğumuz bilgiler büyük oranda onların düşmanlarının verdiği bilgilerdir" sözünü hatırlatan Röhl, bu durumun bugünde fazla değişmediğini söylüyor ve şöyle devam ediyor:

"Metot aynı. Ülkeyi ve halkı kendi aralarında bölüşen devletler 10 milyon Kürt halkının varlığını inkar ediyor; gizliyorlar. Bu konudaki perdeyi aralamak isteyen gazetecilerin Doğru-Türkiye'ye gitmeleri engelleniyor."

Röhl, kendisinin ve meslektaşlarının bu konudaki görevlerine ilişkin şunları söylüyor:

"Benim ve meslektaşlarının görevi, Kürdistan'da neler olup bittiğini, oraya giderek, görerek, yazarak, fotoğraf ve film çekerek, ses bantları doldurarak; basının suskunlukla geçiştirip, Ankara Televizyonunun hiç söz etmediği Türk, İran ve Suriye yöneticilerinin bize anlattıklarının, doğru olup olmadığını tespit etmek olmalıdır. Bizi iki konu ilgilendiriyor:

1. Biz film, gazete kütürü, fotoğraf ve ses bantlarıyla Kürtlerin ülkesine ilişkin yayın yapmak istiyoruz.

2. Biz, Avrupa'da yaşayan göçmen ve mülteci Kürtler, onların kültürel ve politik faaliyetleri üzerine yayın yapmak istiyoruz."

Röhl, birinci istemin önünde, Kürt halkını bölen devletlerin engel olduğunu; buna izin vermediklerini, ikincisini de tüm imkanlarıyla engellemeye çalıştıklarını, ancak buna izin verilmesi gerektiğini dile getiriyor.

Raporda, bu yasak ve engellemelere örnekler gösteriliyor. ZDF'ten Horst Werner, Türk-İran sınırında bir film çekimi için, resmi Alman mercilerini de devreye sokarak, 2 yıldan beri uğraşırken, ancak halen çekim izni ala-

mamış. Yine ZDF'ten Kunut Terjung, bir yıldan beri Türkiye Kürdistanı'nda film çekimi için yaptığı başvuruya cevap alamamış.

Röhl, İstanbul'daki Topkapı Sarayı'nı veya Anıt Kabir'e çelenk koymayı filme alma konusunda hiç tereddütsüz hemen izin verildiğini de belirtiyor.

Röhl, raporunda, Federal Almanya'daki Kürtlerin faaliyetleri hakkında yapılan yayınların sözkonusu devletlerin diplomatik temsilcilikleri aracılığıyla engellenmek istendiğini, ancak bu çabaların başarılı olmadığını ZDF'in sözü edilen programlarında Newroz gecelerine, KOMKAR'ın kongrelerine veya Kürtlerin protesto eylemlerine zaman zaman yer verildiğine değiniyor. Raporda benzeri programlardan dolayı ZDF'in ve program yapımcılarının, Türk temsilcilikleri ve basını tarafından "Türkiye düşmanlığı" yapmakla suçlandıklarını, onların aleyhine protesto kampanyalarının örgütlendiğine değiniyor. Röhl, bu girişimlerin TV'nin özerkliğine, basın özgürlüğüne müdahale anlamına geldiğini, diplomatik kurullarla bağdaşmadığını vurguluyor.

Röhl, programların amacının şöyle olması gerektiğini açıklıyor:

"Program halklararası barışa hizmet etmeli, kökeni ve kültürel yapısına bakılmaksızın tüm insanlar ve gruplar arasında karşılıklı saygıyı geliştirmelidir."

Raporun son bölümünde, baskı altında tutulan Kürt halkına yönelik yapılacak yayımlarla, bu halkın sorunlarının uluslararası kamuoyunun gündemine getirilmesine katkıda bulunacağı da belirtiliyor.

Sosyal Danışmanlık

Sosyal danışmanlık konusunda, çalışma grubu yöneticisi olan Kızıl Haç Örgütü'nden Bernd Döveling, bir rapor sundu. Döveling'in raporunda yer alan bilgilere göre, Federal Almanya'daki 4,5 milyon yabancından 300 binini Kürtler oluşturuyor. Ayrıca İran, Irak ve Suriye'den gelen Kürtlerin çoğunun Kürtçe bilmediği, ayrı dil, kültür ve geleneklere sahip olduğuna işaret ediyor. Kürtlerin, Federal Almanya'nın endüstri merkezlerinde topluluk halinde bulduklarına (Köln-Kalk, Berlin Spandau ve Kreuzberg, Hamburg-Altona, Duisburg-Hamborn) değiniyor.

Döveling raporunda, Kürtlerin Türk kolonisi içinde ayrıca getolar oluşturduklarını ileri sürüyor ve bunun nedenleri hakkında uzmanların açıklamalarından alıntılara yer veriyor:

"Kültürlerine sıkı sıkıya bağlılık, Almanca ve Türkçe bilmeme, kaynaşmayı sağlayacak hertürlü olanaktan yoksunluk onları, Türk kolonisi içinde ayrıca getolaşmaya itiyor."

Kürtler için sosyal danışmanlık hizmetlerinin olmayışından dolayı sağlık, kültür ve iletişim konularındaki güçlükler, bunların sonuçlarına değinen Döveling, bu konuda ilginç örnekler veriyor.

"Eschweilerde oturan Bayan A.M. ağrıları olmasına rağmen erkek bir doktor tarafından muayene edilmekten utanacağı için hamilelik dönemi boyunca hiç doktora gitmemiş."

"Bayan T.K. hamilelik döneminde doktordan yanlış bilgilendirme sonucu, cenine zarar veren ilaçlar alıyor. Sağlık alanındaki çalışmalarımızda, aynı nedenlerden benzer pekçok olaya şahit olduk."

Raporda dil bilmezlikten dolayı Almanca ve Kürtçe öğrenme olanaklarının çok sınırlı oluşundan dolayı Kürtlerin izolasyona itildiği ve bunun ruhsal hastalıklara meydan verdiği konusunda doktorların ağzından örnekler veriyor. Bu konuda iki örnek şöyle:

"34 yaşındaki Kürt M.C. bir yıl boyunca baş ağrısından ötürü tedavi ediliyor. Ancak hastanın, hastalığını kendi ana diliyle tarif etmesinden sonra, onu hemen nöroloji kliniğine havale ediyorlar." (Ö. Binden, M. Simones, Misafir İşçi Sosyal Psikiyatrisi, Zürih Üniversitesi Psikiyatri bölümü)

"36 yaşındaki bir Kürt büyük ağrılarından dolayı pratisyen bir doktora muayene oluyor. Hasta aniden baygınlık geçirince hastahaneye kaldırılıyor. Hastahane, dil zorluklarından ve hastalığın tarihçesi hakkında yetersiz bilgilerden dolayı, yakınlarının verdiği bilgilere dayanılarak beyin kanaması teşhisi konuldu. Hasta, helikopterle neuro-şirürji bölümüne havale edildi ve orada öldü. Daha sonra yapılan otopsi sonucu ölüm nedeninin kalp sektesi olduğu açığa çıktı. Ölüm sonrası, hastanın yakınlarından, ana dillerinden hastalığın tarihçesi hakkında bilgi alma fırsatını oldu. Anlatılanlardan hastalığın kalp olduğu anlaşılıyordu."

Döveling, Kürtler için sosyal danışmanlık hizmetlerinin hemen hemen hiç denecek kadar az olduğunu; bunun gerekliliğini vurguluyor ve Kızıl Haç Örgütü'nün bu yönde "sınırlı" çabalarından söz ediyor. Kürt sorunu karşısındaki inkarcı ve sorunu tabu olarak görme anlayışlarının bu alanda da önemli engel teşkil ettiğine işaret ediyor.

İltica

İltica konulu çalışma grubunda, "Tehdit Altındaki Halkları Koruma Örgütü" adına, Hannover Üniversitesinde etnolog olarak çalışan Robin Schneider bir rapor sundu. Schneider raporun giriş bölümünde Kürtler hakkında genel bilgilere ve Kürt ilticacıların durumuna ilişkin bilgilere yer veriyor. Buna göre, Federal Almanya'da 300-400 bin Kürt yaşıyor. Kürt ilticacıların sayısı 30 bin kadar. Kürtler, F. Almanya'daki resmi merciler tarafından inkar ediliyor, Türk kabul ediliyor. Toplumda, Kürtlerin terörizme ve uyuşturucu madde kaçakçılığına başvurduğu yolunda bir imaj yaratılmış.

Schneider iltica hakkını budamaya yönelik yasal önlemlerden Kürt ilticacıların da zarar gördüğüne, bu yasal değişikliklere göre, yurt dışındaki siyasi faaliyetlerin ve iltica sahibinin geldiği ülkedeki savaş hali, örneğin Türkiye Kürdistanı'ndaki askeri çatışmaların iltica sebebi olarak kabul edilmemesinin olumsuz sonuçlarına işaret ediyor.

Kürdistan'ın değişik parçalarından gelen Kürt ilticacılara yönelik uygulamalara ilişkin Schneider'in raporunda şu görüşlere yer veriliyor:

"Türkiye'den gelen Kürtlerin iltica talepleri genellikle alt mahkemelerce kabul ediliyor, ancak yüksek mahkemelerce de reddediliyor. Federal İdari Mahkeme reddetme kararlarını, 'Kürtlerin etnik kökenlerinden dolayı genel olarak takibata uğramadıkları' görüşüne dayandırıyor. Devletin varlığını tehlikeye sokan parti ve propaganda çalışmalarını için cezai müeyyideler öngören Türk Ceza Yasası'nın 141. ve 142. maddeleri farklı biçimlerde yorumlanıyor. Federal İdari Mahkemesi bir kararında 'bu maddelerin politik veya düzeni koruyucu yasal önlemler anlamında mı kullanıldığına bakmak gerekiyor' diyor."

Yüksek mahkemelerin bu tutumuna karşı Schneider'e göre Kürtlerin talebini kabul eden tüm alt mahkemelerin, Kürtlerin bağımsızlığı için açık biçimde tavır koyan kimselerin büyük bir olasılıkla baskıya uğrayacağını ve bunun politik takibat olarak görülmesi gerektiği düşüncesinden hareket ediyorlar.

Schneider'in raporunda, Türkiye'den gelen Yezidi Kürtlerin ilticalarının tüm alt mahkemelerce kabul gördüğünü, ancak yine yüksek mahkemelerce (Yezidiler konusunda tek yetkili Yüksek Mahkeme Lüneburg Yüksek Mahkemesidir) rededildiğine değiniyor. Alt mahkemeler, Türk devletinin yezidi Kürtleri ve dini azınlıkları korumayı ihmal ettiği görüşünden hareket ediyorlar.

Schneider, İran ve Suriye Kürtlerinin de genel olarak ilticalarının kabul edildiğini hatta, Federal İltica kabul Dairesi'nin bile, Baas'a karşı çıkan Kürtlerin ilticalarını kabul ettiğine de-

ğiniyor. İran Kürtlerinin ise çoğu kez sadece iltica girişiminde bulduklarını, 'bunların geri gönderilmesi halinde diktatörlük tarafından ilticaya başvurduklarından dolayı baskıya uğradıklarını' gerekçe gösterilerek, iltica dilekçeleri kabul ediliyor.

Schneider raporunda işkencenin iltica nedeni olup olmaması konusunda da şöyle diyor:

"Özellikle savaş içinde olan devletlerle, İran, Irak ve halen Türkiye'de Kürt tutuklulara sistemli biçimde işkence yapılıyor. Ansbach İdari Mahkemesi 1985 yılında Türkiyeli bir ilticacıya işkence gördüğünden dolayı kabul ederken, kuruluşundan beri hiç bir ilti-

ca istemini kabul etmeyen Lüneburg Yüksek Mahkemesi ve Federal İdari Mahkeme, kamuoyunda tartışmalara yol açan kararları alıyorlar."

Schneider bu kararların arkasındaki mantığı şöyle açıklayıp eleştiriyor:

"Bunun anlamı şudur: İşkence kurbanlarının Alman hakimlerine, kendilerine politik motiflerden dolayı işkence yapıldığını ispatlamaları gerekiyor. Politik tutuklulara yapılan kötü muamelenin, soruşturma makamlarının, tutukluların politik görüşlerine veya Kürt olmalarına duydukları tepkiden değil de, tutukluların poliste açıklamalarda bulunmalarına bağlanması inanılır şey değil."

İşsizliğe Karşı Doğru Adım:

35 SAATLİK ÇALIŞMA HAFTASI

Ali TAŞDEMİR (Sendikacı)

Geçtiğimiz aylarda çalışma haftasının 35 saate düşürülmesi sık sık tartışılan konulardan biri oldu. Hatırlanacağı gibi Ekim ayında yapılan IG-Metall'in 15. Kurultayında da ağırlık noktasını yine bu konu oluşturuyordu. Hatta grev hakkı üzerinde oynanan oyunlar sonucu, Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesinin değiştirilmesinin yarattığı olumsuz koşullara rağmen önümüzdeki toplu sözleşme görüşmelerinde, bu doğrultuda kararlıca mücadele edilmesi karar altına alındı.

Sendikamızın ana toplu sözleşme istemi olan "haftalık çalışma süresinin tam ücret karşılığı 35 saate düşürülmesi" tüm IG-Metall toplu sözleşme bölgelerinde de karara bağlandı. Bölgelerde işverenlerle pazarlık masasına oturmadan Metall İşverenleri Birliği Genel Başkanı Stumpfe, bütün istemlerimize "hayır" dedi. Bu durum şunu gösteriyor: Haftalık çalışma süresinin 35 saate düşürülmesi, tüm bölgeler için genel istem olacaktır.

Sendikamızın bu istemleri sadece üyelerinin istemi ve onları ilgilendiren bir durum değil. Toplumun büyük bir kesimini ilgilendirmektedir. İşsizliğin zararlarını tüm toplum çekmektedir. Şimdiden birşeyler yapılmazsa 1990 yılında F. Almanya'da işsizlerin sayısı en az 6 milyona ulaşacaktır. Bu ise, her beş kişiden birinin işsiz olması demektir.

Yığınsal işsizlik tüm çalışanları ilgilendiriyor. İşsizlik, aile, kişi ve bir bütün olarak toplum üzerinde kötü etki yapıyor. Tabii tüm bu olumsuzluklar patronları hiç ilgilendirmiyor.

Sendika kurultayında başkanlığa yeni seçilen Franz Steinkühler, şunları söyledi: "Son üç yılın başarıları hanesinde metal sanayiinde 100 binin üzerinde işyerini güvence altına alan ve işçilere yeni işyerleri sağlayan 38,5 saatlik çalışma haftasının gerçekleştirilmesi gerekiyor. Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesinin değiştirilmesine

karşı verdiğimiz örgütsel ve siyasi mücadeleden de gurur duyabiliriz. 1984 yılında verdiğimiz mücadele de örgütümüz tecrübe kazandı ve üyelerimiz arttı. Bu nedenle daha mücadeleci ve daha kararlı bir biçimde Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesi değişikliğine rağmen, haftalık çalışma süresini 35 saate düşürmeye çalışacağız."

Grev yasasındaki değişiklikler nedeniyle, birlik sendikaları yeni direniş biçimleri geliştirmek zorundadırlar. Asıl sınav önümüzdeki toplu sözleşme döneminde olacaktır. IG-Metall, haftalık çalışma süresinin 35 saate düşürülmesini isterken, üç haklı neden ileri sürüyor.

1- 35 saatlik çalışma haftası, işyeri yaratıyor ve varolanları da güvence altına alıyor, işsizliği önüyor.

Metod akla çok yakın. Herkes daha az çalışacak ve böylece işsizler de yeniden iş bulacaklar.

35 saatlik hafta, 1987'de gerçekleşirse bu, 1,5 milyon işyerini güvence altına alacak ve yeni işyerleri yaratacak. Sadece metal işletme sanayiinde 235 bin, çelik sanayiinde ise 150 bin işyeri demektir. Demek ki, bunun istihdama etkisi çok büyük.. Çalışmadığımız, yani az çalıştığımız saatlerin toplamı, ortalama 3 milyon işyerine denk geliyor. İşverenler bu saatlerin yarısını hiçbir şekilde rasyonelleştirme yoluyla karşılayamazlar. 1984 yılında gerçekleştirilen haftalık çalışma süresinin 38,5 saate düşürülmesi ile, yüzbinlerce işyeri güvence altına alındı ve 109 bin yeni işyeri sağlandı. Eğer emekçiler bugün 1960 yılındaki kadar uzun çalışsalardı, şimdi işsizlerin sayısı 6 milyonun üzerinde olurdu.

2- Sinirsel gerginlik ortadan kalkmalı, işgücü yıpranmamalı, çalışma insanlaştırılmalı.

Dışardan bakanlar bunun, mümkün olabileceğini tahmin edemiyorlar. Teknik değişmeye rağmen çalışma koşul-

(Devamı 7. sayfada)

Kürt Sorunu Federal Almanya Parlamentosu'nda Birkez Daha Tartışıldı

13 Kasım 1986 günü, Kürt sorunu Federal Almanya Parlamentosu'nda gündeme geldi. SPD Milletvekili Klaus Immer'in verdiği bir soru önergesi, Federal Hükümet adına Devlet Bakanı Müllemann (FDP) tarafından cevaplandırıldı.

Immer'in önergesinde yer alan sorular özet olarak şöyle:

● Türkiye'de Kürt azınlığa — bu arada Ermeni ve diğer azınlıklara da — askeri yöntemlerle baskı yapılırken, Kürtler işkenceden geçirilip öldürülürken, Kürt dili ve isimleri yasakken, federal hükümetin, Türkiye'nin AET'ye biran evvel üyeliğini desteklemesi hangi özel nedenlere dayanıyor? Federal hükümet, Türkiye'nin AET ile bütünleşmesi konusundaki destekleyici tavından, diğer AET ülkelerinin yaptığı gibi en azından bu sorunlar çözülmüncüye kadar vazgeçemez mi?"

● Federal Almanya'daki bir Kürt örgütünün, Kürtçe ders, radyo ve TV'de yayın talep etmesi, Anayasayı Koruma Örgütü'nün 1985 yılı raporunda yer aldığı biçimde, anayasa düşmanı bir örgüt olarak damgalanmasına yeterli bir neden mi? Bu talepler, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Helsinki Sonuç Bildirgesi'yle güvence altına alınan, federal hükümetin Romanya'daki Alman asıllı azınlıklar için geçerli kilmaya çalıştığı, insan haklarından esinlenen talepler olmuyor mu?

● Anayasayı Koruma Örgütü'nün yıllık raporunda, Alman Komünist Partisi'yle ilişkileri bilinen KOMKAR'ın, başka hangi nedenlerden dolayı anayasa karşıtı bir örgüt olduğu tek kelimeyle açıklanmıyor. Daha çok talepler sıralanmış (yukarıda sözü edilen talepler kastediliyor DK) ve sanki anayasa düşmanlığı bunlardan dolayı olmuş oluyor."

Şimdi Devlet Bakanı Müllemann'ın verdiği cevaplara bakalım. Müllemann, "Federal hükümet, Türkiye politikasına uygun olarak ve 12 Eylül 1963'te imzalanan ortaklık anlaşmasına dayanarak, Türkiye ile AET arasındaki ilişkilerin normalleşmesini savunuyor ve bunu yasal ve politik bir yükümlülük sayıyor" diyor. Müllemann, Kürtlerin durumunda 1960'lardan bu yana herhangi bir değişikliğin olmadığını ve federal hükümetin bu konudaki politikasının değişmediğini, hiçbir Alman hükümetinin, Kürtlerin durumundan dolayı 1963'de imzaladığı ortaklık anlaşmasının gereklerini yerine getirme gibi bir tavra girmediğini sözlerine ekliyor. Kürt halkı var mı, yok mu? konusunda Müllemann bayağı zorlanıyor, sık sık Türkiye'deki ırkçı-şoven çevrelerin kullandığı terminolojiye sınıyor ve şöyle diyor:

"Evet, Kürt Türkleri veya Türk Kürtlerinin, nasıl adlandırılırsa adlandırılır, varlığı tartışma götürmez. Yani

bugün bölünmüş ve ayrı ayrı devletlerde yaşayan Kürt halkının durumu sık sık burada tartışma konusu yapıldı.

"Türkiye'de Kürtlerin yaşadığı elbette tartışma götürmez bir gerçektir."

Sayın Müllemann bu konuda Türk yöneticileri gibi düşünmüyor. Kürtler var diyor. Ancak, bunu söylemekle iş bitmiyor... Eğer bir halk varsa, onun bir ülkesi de var.. Ve ülkesinde özgürce yaşama, kendi kaderini serbestçe tayin etme, toplumsal düzenini seçme, ulusal ve kültürel değerlerini geliştirme hakları da olacaktır.. Müllemann bu konuda hiçbir şey söylemiyor.

KOMKAR'ın "ortodoks komünist" ve "Anayasa düşmanı" bir örgüt oluşu ve ileri sürdüğü haklı talepler konusunda ise, Müllemann, "sözü edilen taleplerin anayasaya aykırılığının söz konusu olmadığını, aksine bu taleplerin, Birleşmiş Milletlerce de onaylanan ve F. Almanya'nın da imzaladığı medeni ve politik haklar anlaşmasından esinlendiğini belirtiyor. Sözü edilen örgütün anayasa düşmanlığının, onun "ortodoks komünist" oluşuna dayanıldığını ileri sürüyor.

Müllemann'ın cevapları fazla yorum gerektirmiyor.. Federal hükümetin ötedenberi, Kürt halkına yönelik zorbalık uygulayan faşist rejimi desteklediği biliniyor.

35 saat...

(Baştarafı 7. sayfada)

ları düzelmedi, aksine işyerlerindeki yükler daha da artıyor. Yeni makineler, akar bandlar yapımı zamanlara bölünmüş iş, emekçileri giderek zorluk çıkarmadan yürüyen üretim sürecinin son deliğine daha fazla sıkıştırıyor. Tempo, vardiyalı çalışma yoğunlaşıyor. Normalin üzerinde gerginlik, yorgunluk ve korku, günbegün işçiler ve emekçiler için artıyor. 35 saatlik çalışma haftası bunun önüne bir set çekiyor.

Beş saat az çalışmak, beş saat daha az sinirsel gerginlik, daha sağlıklı bir çevrede beş saat daha uzun kalmak ve alınızın teriyle elde edilen emekliliğin tadını çıkarabilmek için gücümüzü korumak demektir.

3- Emekçilerin kendileri ve aileleri için merakları ve toplumsal çalışmalarını için daha fazla zamana gereksinimleri vardır. Herkesin yapmak isteyip de bir türlü vakit bulup yapamadığı binlerce şey var. Zira bütün gün baştan sona kadar planlanmış durumda işe git, işten gel, biraz aytağın uzatıp dinlen, yemek ye, alışveriş yap, ya da bir resmi daireye gitmek için koştur.. Tüm bunları yapmak gerçekten insanın ne kadar serbest zamana gereksinim duyduğunu kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Tüm bu haklı nedenler de gösteri-

Müllemann, gerçekleri çarpıtıyor. Örneğin, federal hükümetin, Türkiye'nin AET üyeliğini desteklemesinin 1963'te imzalanan Ortaklık Anlaşması'ndan doğan bir yükümlülük oluşu gibi.. Federal hükümet neden bu anlaşmadan doğan Türk ve Kürt işçilerinin serbest dolaşım hakkına saygı duymuyor?

Kürt halkının durumunda 1960'lardan bu yana bir değişikliğin olmadığı da doğru değil.. Gerçi Kürt halkı, açısından ileriye doğru hak sahibi olma anlamında bir değişiklik söz konusu değil.. Ama Kürt halkı, üzerindeki zorbalık, katliam ve yasaklar kat kat arttı ve Müllemann bunları ağzına almaktan kaçınıyor.

KOMKAR'ın "ortodoks komünist" bir örgüt oluşuna ve savunduğu taleplere gelince.. KOMKAR, ne komünist ne de anti-komünist bir örgüttür. O, yurt dışındaki Kürdistanlı yurtsever, demokrat ve sosyalist düşünceli insanları içinde barındıran demokratik bir kitle örgütüdür. KOMKAR, elbette işçi ve emekçilerden, ezilenlerden, barış ve demokrasiden yana taraf tutmaktadır. Bunun içinde sadece Alman Komünist Partisi'yle değil, sosyal demokratlar, Yeşiller, sendikalar, killiler ve daha pek çok yerli-yabancı demokratik kuruluşla ilişki ve işbirliği içinde dir.

yor ki, haftalık çalışma süresinin 35 saate düşürülmesi zorunludur. IG-Metall, tüm örgüt içinde, işyerlerinde ve kamuoyunda geniş kapsamlı ve iyi bir hazırlık yapmaktadır. Mücadelenin odak noktasını oluşturan konu üç ana nedene dayanmaktadır. Önümüzdeki mücadaleyi kendi yararımıza çevirebilmek ve 35 saati gerçekleştirilebilmek için çalışmaya başlamanın zamanıdır.

Cigerxwin'i Anma Toplantısı

Büyük Kürt şairi Cigerxwin, ölümünün ikinci yıldönümünde Mannheim'de anıldı. 9.11.1986 tarihinde Mannheim Kürdistan İşçi Derneği tarafından düzenlenen anma toplantısına seksenden fazla kişi katıldı.

Anma toplantısında, büyük Kürt şairinin yaşamı ve mücadelesi dia ve onun şiirleriyle Kürtçe ve Türkçe anlatıldı. Ozan Ali Baran ve şair Hasan Devran Cigerxwin'in şiirlerinden derledikleri türküler ve şiirler okudular.

Katılanların büyük bir ilgi ile izledikleri toplantı da Mannheim Kürdistan İşçi Derneği folklor ekibi, Elazığ ve Diyarbakır yöresinin oyunlarını sergiledi.

ZINAR-MANNHEIM

AET ÜYELİĞİ, SERBEST DOLAŞIM ve DÖNEN DOLAPLAR...

1 Aralık tarihi yaklaştıkça AET-Türkiye ilişkileri basın-yayın organlarında yoğun tartışmalara neden oldu. Bir taraftan Türk, diğer taraftan AET yetkilileri, konuya ilişkin açıklamalarda bulundular, düşüncelerini dile getirdiler. Bilindiği gibi 12 Eylül 1963 te imzalanan Ankara Ortaklık Anlaşması ve 23 Kasım 1970 de imzalanan Katma Protokol gereği, Türkiyeli işçiler 1 Aralık 1986 tarihinden itibaren "Serbest Dolaşım" hakkına sahip olacaklardı.

Kasım ayı sonlarında Brüksel'de toplanan AET Dışişleri Bakanları, serbest dolaşım hakkının 1 Aralık 1986 da yürürlüğe girmemesini kararlaştırdılar. Bu toplantıda serbest dolaşım rafa kaldırılırken, yurt dışında çalışan işçilerin sosyal hakları ve statüleri konusunda belirli uygulama kararları da alındı. Buna göre:

a) Türkiyeli işçilere ikinci öncelik hakkı tanınacak.

b) AET ülkelerinde çalışan Türkiyeli işçinin işkolu değiştirmesi için gerekli olan bekleme süresi dört yıldan üç yıla indirilecek.

c) Ailelerin birleşmesi konusunda ise her üye üye, kendi hukuki durumuna göre uygulama yapacak.

d) İkinci nesil Türkiyeli işçilerin ülkelerinde yaşayan kimselerle evlenmek istediklerinde, eşlerini AET ülkelerine getiremeyecekler.

Bu tartışmalar çerçevesinde olay incelendiğinde nelerin döndüğü ortaya çıkıyor.

Birincisi, AET ülkelerinin Türkiye'nin üyeliğini gerçekten isteyip istemediği; ikincisi, Türkiye'nin üyeliğe hazır olup olmadığı; üçüncüsü ise, Türkiye'nin üyelik müracaatında samimi olup olmadığıdır.

Sömürgeci-Türk burjuvazisi bugün tam üyelik için müracaat etmiş olsa bile, üye devletlerin büyük bir çoğunluğu buna, ekonomik, politik ve sosyal nedenlerden dolayı karşı çıkacaklardır. F. Almanya ve İngiltere dışındaki AET üyesi ülkeler, Türkiye'deki "demokrasi" konusunda kuşkuyla dile getiriyorlar. Böyle olunca da Evren-Özal rejimi, herşeyi rağmen tam üyelik müracaatının geri çevrilebileceğini düşünerek, başvuru konusunda acele etmiyorlar. Çünkü Türkiye'nin başvurusu reddilirse, diktatörlüğün politik olarak bir kez daha çıkmaya gireceği kesindir.

Durum böyle iken sömürgeci Türk burjuvazisi ve onun güdümündeki burjuva basın-yayın organlarının bir kaşık suda fırtına koparmalarının nedeni açık: Diktatörlüğün pazarlık gücünü yükseltmek.. Bunu, Başbakan Özal, F. Alman DPA ajansına yaptığı açıklamada da dile getirdi. Özal, "serbest dolaşım konusunda karşılıklı feragatın

düşünülebileceğini, bazı tavizler karşısında Türk işçilerinin serbest dolaşım haklarının ertelenmesine razı olabiliriz" derken, "biz kazanılmış haklarımızdan feragat edeceğiz. Gerek F. Almanya, gerek diğer ülkeler de buna karşılık bazı fedekarlıklarda bulunacaklar" diyerek açıklamasını sürdürdü.

"Gizli Pazarlıklar"

Serbest dolaşım hakkı rafa kaldırıldıktan sonra, yukarıda söylenen çerçevede pazarlıkların başlayacağını ve bunun "gizli" bir şekilde yürütüleceğini bizzat AET yetkilileri dile getirdiler. Asıl pazarlığın F. Almanya ile Türkiye arasında geçeceği belli.

Gerek Özal ile Kohl arasındaki görüşmelerde olsun, gerek NATO Savunma Bakanları toplantılarında Türk ve F. Alman savunma bakanları arasındaki görüşmelerde olsun, "pazarlık"ın ne üzerinde yapılacağı belli olmuştu. Buna göre F. Almanya Türkiye'ye 150 adet Leopard I tankı ve 150 milyon marklık ek yardım verecekti. (*Frankfurter Rundschau*, 10 Kasım 1986)

F. Almanya'nın verdiklerine ek olarak AET üyesi diğer devletler de Türkiye'yi "memnun" etmek için kesenin ağzını açmayı düşündüklerini belirttiler. Ve böylelikle "Serbest Dolaşım" karşılığında daha önceleri AET tarafından dondurulan 4. Mali Protokol'daki

600 milyon dolarlık kredinin serbest bırakılacağı, tekstil ve tarım ürünleri ihracatında da kolaylıkların sağlanacağı vb. konular yer alıyor "pazarlık" içinde..

Evren-Özal rejimi, Türkiye ve Kürdistanlı işçilerin hakkını biraz para ve biraz silah karşılığı sattı.. Faşist rejimi anlamak mümkün.. Demokrasi-den, insan hak ve özgürlüklerinden dem vuran bu baylar, yeri geldiğinde kendilerinin de altında imzası bulunan anlaşmaları tanımamazlıktan geliyorlar.. Ve böylelikle uluslararası anlaşmaları çiğniyorlar.. Eh burjuvazinin "demokrasi" anlayışı ancak bu kadar olur!..

Basın Toplantısı

AET-Türkiye görüşmeleri sürerken, F. Almanya'nın Bonn kentinde 26. 11. 1986 günü KOMKAR, KKDK ve OEK (Yunan Cemiyetler Birliği) birlikte bir basın toplantısı yaptılar. Toplantıda, Türkiye'de demokrasinin olmadığı, Kürt halkı üzerinde barbarca baskıların sürdüğü, Kıbrıs'ın Türk ordusunun işgali altında olduğu dile getirildi.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Toplantısında DİKTATÖRLÜK PROTESTO EDİLDİ

Faşist Türk cuntası, Viyana'da devam eden Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nda insan haklarının gündeme gelmesi nedeniyle, birkez daha protesto edildi. Avusturya'daki Kürdistanlı işçi ve aydınlarla diğer uluslardan demokratik örgüt ve kişiler 21.11.1986 tarihinde bir miting düzenlediler. Mitinge 100'ün üzerinde kitle katıldı.

Protesto mitinginden önce "CAFE LANDTMANN"da bir basın toplantısı yapıldı. Basın toplantısında "Vereiningung für bedrohte Völker" (Tehdit Altındaki Halklar Derneği) temsilcisiyle, Avusturya KOMKAR taraftarları adına bir arkadaş Kürtleri temsilen konuşma yaptılar. Çok sayıda basın mensubunun katıldığı toplantıyı, Avusturya Radyosu'nun Ö-1 kanalı yayınladı.

Ayrıca basın toplantısında GAL-Milletvekili adayları Andrea Komlovsky, Kürt halkının haklı mücadelesini desteklediklerine dair bir açıklamayı da

okudu.

Toplantıya katılan basın mensuplarına Türk cuntasının Türkiye ve Kürdistan'da en temel insan hak ve özgürlüklerini ayaklar altına aldığını, Kürt halkı üzerinde devlet terörünü sürdürdüğünü gösteren belgeler dağıtıldı, örnekler verildi. Ayrıca sömürgeci Türk cuntasının Kürdistan'ın diğer parçalarına, özellikle Kerkük ve Musul'a yönelik işgal planlarına dikkat çekildi.

Sonuç olarak Evren-Özal rejiminin uluslararası arenada tecrit edilmesini isteminde bulunuldu.

Avusturya'daki Kürdistanlıların çıkardıkları bir bildiri, GAL-Demokratik Liste, Avusturya Yunan Öğrenci Derneği, Avusturya Kıbrıs Derneği, Avusturya Sosyalist Öğrenciler Birliği, Avusturya Afganistan Öğrenciler Derneği ve Tehdit Altındaki Halklar Derneği Avusturya Şubesi imzaladılar.

Nato Toplantısı: İNSAN HAKLARI, DEMOKRASİ ve NÜKLEER SİLAHLAR

Geçtiğimiz Kasım ayı içinde NATO'ya üye devletlerin parlamentolar arası örgütü olan "Kuzey Atlantik Asamblesi"nin 32. genel kurulu, İstanbul'da yapıldı. Toplantıya NATO Genel Sekreteri Lord Carrington, NATO Avrupa Müttefik Kuvvetler Başkomutanı Orgeneral Rogers, ABD Savunma Bakan Yardımcısı Perle' nin yanı sıra, üye devletlerin parlamentolarını temsil eden 184 parlamenter katıldı.

Asamble toplantısında, NATO üyesi ülkelerin ekonomik durumları, askeri sorunları, insan hakları gibi konular tartışıldı.

Bu arada Siyasi Komisyon'da Türkiye'deki "demokrasi" de tartışma konusu oldu. Federal Alman Sosyal Demokrat Partisi milletvekili Norbert Gansel, insan hakları konusunda NATO'nun çifte standart uyguladığını vurgulayarak, "Bulgaristan'daki Türkler konusunda söylenenlerin, Türkiye'deki Kürtler konusunda da söylenebileceğini" belirtti. Gansel sözlerine devamla, "F.Almanya'da 1,5 milyon Türk var. Benim seçtiğim bölgede en az 10 bin Türk yaşıyor. Bunların çoğu Kürt. Bana şikayet ediyorlar. Kendi lisanlarıyla konuşmalarına, kendi okullarına gitmelerine izin verilmiyor. Biz, Bulgaristan'ı kınarken, Türkiye'yi de kınamazsak, bu, çifte standart olur" dedi. Ayrıca Gansel, "Doğu Anadolu'da Kürtlerin haklarını aradığını, ama bunlara 'ayrılıkçı' dendiğini" söyleyerek, "Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesine devam ediliyor. Sendikalar hakları kısılmış durumdadır" dedi.

Yine Siyasi Komisyon'da Fransız parlamenter Louic Bouvard'ın hazırladığı rapor da tartışıldı. Raporunda, 28 Eylül'de yapılan seçimlere komünist ve Kürt partilerinin katılmasına izin verilmediği belirtiliyor. Buna karşılık ANAP milletvekili Doğan Arcayürek ise, 'Anayasa'nın bu partilerin kurulmasına izin vermediğini, bu yüzden varlığı sözkonusu olmayan "komünist ve Kürt partileri" bölümünün "komünistler ve ayrılıkçılar" şeklinde değiştirilmesini istedi. ANAP'lı Bay'ın bu istemi Komisyon'da rededildi.

Asamble'nin tartışma konularından biri de, orta menzilli füzelerin Avrupa'dan kaldırılması, yani "sıfır çözüm" konusunda ortaya çıktı. "Kısa ve orta menzilli güzelerle, konvansiyonel güçlerde indirim yapılmadan, orta menzilli füzelerin kaldırılması Avrupa'ya, Sovyetler'in üstün konvansiyonel güçleriyle karşı karşıya bırakır" şeklindeki NATO Genel Sekreteri Lord Carrington ile General Rogers'in görüşüne, başta F.Almanya parlamenterleri olmak üzere çok sayıda parlamenter karşı çıktılar. Bu konuda alabildiğine sert tartışmalar olduğu basın ve

yayın organlarına yansdı.

Tüm NATO toplantılarının değişmez gündem maddesi olan "Sovyet tehdidi" konusu, İstanbul'da birkez daha yerini korudu. "Doğu Anadolu'nun bir savunma boşluğu içinde olduğu, bu boşluk Sovyetler'in Trans Kafkasya'daki gücünü Basra Körfezi veya başka bir yerde kullanmasına sebep olmaktadır" denilerek, nükleer silahların "Doğu Anadolu" ya, yani Türkiye Kürdistanı'na yerleştirilmesi yolunda düşünceler belirtildi.

"Yumuşak Karın" Teorisi ve Kürdistan

Emperyalizmin bir bütün olarak Ortadoğu'ya, Türkiye ve T. Kürdistanı'na yönelik yürüttüğü politika açıktır. CIA ve saldırgan örgüt NATO eliyle hayata geçirilmek istenen bu plana, Türkiye'yi de ortak etmek. Böylelikle ABD Çevik Kuvvetleri'ni Türkiye Kürdistanı'na yerleştirmek; orta menzilli füzelerin konumlandırılmasını sağlamak ve Sovyetler Birliği'ne yönelik yayın yapması düşünülen "Amerikanın Sesi" radyosu ile "Özgürlük Radyosu" gibi radyolar için yayın izni almak..

Türkiye Kürdistanı Sovyetler' in sınırı olduğu için sürekli olarak NATO ve ABD emperyalistlerinin iştahlarını kabartan bir yer olmuştur. 1970'li yılların başından itibaren Türkiye Kürdistanı'na yönelik NATO'nun, planlar yaptığı biliniyor. ABD, 12 Eylül faşist cuntası ile planlarının bir kısmını sonuçlandırdı. Bunu, Napoli'de NATO görevlisi olan ABD'li general şöyle dile getiriyor: "Doğu Anadolu, 1980'den sonraki son beş yılda çok güçlendirildi." (*Ufuk Güldemir*, "Çevik Kuvvetlerin Gölgesinde Türkiye")

ABD Donanma Akademisi Strateji Bölümü hocalarından Eliot Cohen ise şunları aktarıyor Ufuk Güldemir'e: "Dünyanın önem merkezi giderek Avrupa'dan uzaklaşıp, Pasifik Havzası, Basra Körfezi ve Orta Amerika'ya kayıyor. Doğu Anadolu'nun bu çerçevede önemi arttı.(...) Doğu Türkiye'de yapılmasına başlanan yeni üsler de bu bağlamda çok önem taşıyacak. Bu üsler her ne kadar kağıt üzerinde Basra Körfezi ile irtibatlandırılmıyorsa da müstakbel bir kriz anında büyük hizmetleri geçecek...

NATO'nun "savunma boşluğu var" dediği ülkemizin bu parçasında Muş ve Batman'da 1980 sonrasında iki yeni üs yapıldı. Mevcut olanlar ise modernleştirildi. Muş ve Batman'daki üsler için ABD Kongresi Araştırma Merkezi Savunma Bölümü'nün 1984'te kongre üyeleri için hazırladığı "TÜRKİYE'DEKİ AMERİKAN ASKERİ TESİSLERİ"

başlıklı raporda şunlar söyleniyor: "Muş ve Batman'da yeni kurduğumuz üsler, ABD Hava Kuvvetleri'nin faydalanabilecekleri Ortadoğu'ya en yakın üslerdir."

Faşist Evren'in önerisi üzerine Muş Ovası'nda yapılan üssün, ne için, kimin için kullanılacağına ilişkin sözleri ABD Kongre üyeleri için hazırlanan rapordan anlamak mümkün. Sözkonusu Muş'taki üs, eni ve boyu uzun menzilli bombardıman ve kargo uçaklarının inip kalkabileceği niteliktedir.

NATO toplantısının yapıldığı günlerde burjuva-basın yayın organlarıyla ipleri kimlerin elinde oyduğu belli olan bazı "kalemşörler" Suriye, İran, Libya, Kerkük konusunda alabildiğine yaygara kopardılar. Özellikle Suriye'nin terörist eylemleri desteklediği, Türkiye'de bu eylemleri düzenlemek için çabalar içinde olduğu; bu yönde planların yapıldığı, "cingöz Türk polisi"nin zamanında bu planları ortaya çıkardığı, çarşaf, çarşaf yazıldı. İngiltere'nin başlattığı bu cadı kazanına Türkiye'deki militarist, işgalci çevrelerin alabildiğine destek verdikleri görüldü. Bu kampanyaya NATO toplantısında da eşlik edenler oldu. "Çift şapkalı general" Rogers, "Suriye Güneydoğu Anadolu'yu vurabilecek güçtedir. Suriye'ye yönelik saldırı planında görev alabilirim" diyerek açık niyetini ortaya koydu ve Türkiye'yi de bu işin içine çekme çabası içine girdi.

Yine aynı günlerde Türkiye ve Kürdistan ilericî kamuoyu tarafından tanınan ve ipliği pazara çıkmış CIA'nın eski Türkiye Masa Şefi Paul Henze de, Kürdistan'a "turistik" gezide bulunuyordu. Yanındaki birkaç kişiyle birlikte Kürdistan'ın birçok ilini dolaşan Henze, Suriye konusunda alabildiğine kışkırtıcı konuşmalar yaptı. Diğer taraftan da Kürdistan'daki gelişmeleri yerinde inceleyip "yetkili yerlerde" gereken tedbirlerin alınması yönünde çabası olacağına da hiç şüphe yok...

NATO ve Pentagon, ilk günden beri açık destek verdikleri Faşist Türk Cuntası'nın eliyle Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı bir cehennem çevirmek istiyorlar. Bölgede ikinci bir İsrail olmaya soyunan ve bu yönde de alabildiğine gönüllü olan Evren-Özal çetesi, işbaşından uzaklaştırılmadan, ülkeye demokrasi gelmeden, komşu halklarla barış içinde bir arada yaşamının zorlukları ortadadır. Bunun için Türkiye ve Kürdistan'daki anti-emperyalist ve demokratik güçlerle, bölgedeki ilericî, barışsever güçler birlik içinde olmalıdırlar. Emperyalizmin bu iğrenç planlarının boşa çıkarılması için güçlerini birleştirmelidirler.

KÜRDİSTAN'DA BARBARLIK DEVAM EDİYOR..

Gün yok ki, Kürdistan halkımız sömürgeci-faşist Türk devletinin ordusunun, polisinin, gizli ve açık terör örgütlerinin baskı ve zulmüne uğramasın; insanlarımız sorgusuz-sualsiz katledilmesin.. Bu vahşetin en son örneği Mardin, Dersim ve Ağrı'da yaşandı..

Mardin ve ilçelerinde incelemelerde bulunan SHP milletvekillerinin açıklamalarıyla Kürdistan'daki vahşet birkez daha kamuoyunun gözleri önüne serildi..

SHP Urfa milletvekili Vecihi Ataklı ile Mardin milletvekili Kenan Nehroz-oglu, Mardin ve ilçelerinde yaptıkları açıklamalarda: "yörede" ihbarcılığın kurumlaştırıldığını, özellikle kan davası ve arazi anlaşmazlıkları yüzünden birbiriyle düşman hale gelmiş kişi ve aşiretlerden birisinin devletten yana gibi görünerek, karşı tarafı ihbar ettiğini, açıkladılar. Diğer taraftan "köy koruyucuları"nın ise, menfaat guruplarının kan davaları ve aşiret kavgalarının aracı haline getirildiklerini söylediler.

Milletvekilleri yaptıkları araştırma esnasında, Abdurrahman Motor adlı aranan bir yurtseverin 22 yakınının 23 gün boyunca sabah 8'den akşam 8'e kadar karakol bahçesinde bekletildiklerini, bunların arasında 105 yaşında bir ihtiyarın da bulunduğunu açıkladılar. Bu insanlara yaptığı eziyetlerle yetinmeyen sadist Jandarma Yüzbaşı Kemal Öztürk, aşiretin ileri gelenlerinden A. Motor'u 5 gün içinde teslim etmelerini, eğer bu sağlanmazsa ailesinin aşiret tarafından köyden uzaklaştırılmasını, bu da yapılmazsa aynı uygulamayı sürdürceğini açıklamış. Milletvekilleri bu durumu gözaltına alınan insanlarla yaptıkları görüşmelerden öğrendiklerini açıklıyorlar...

Sömürgeci-faşist rejimin ve onun Kürdistan'daki güçlerinin yaptıkları salt bununla sınırlı değil..

Yine Mardin yöresinde yeni bir uygulama başlatılmış durumda: Aşiretler tek tek fişleniyor.. Fişlemede, eşlerin ve çocukların fotoğrafları da yer alıyor. Ayrıca aşirette en önemli kişinin kim olduğu ve yakın akrabalarının da kimler olduğu soruluyor. Ve yine Türk ordusunun barbarlıklarından dolayı aylardan beri ekim yapılmasına izin verilmeyen köylülere, "EKİM KARTLARI" dağıtılarak, tarlalarını sürme "izni" veriliyor.. Böylelikle Kürt halkı baskı ve zulmün yanında açık bir şekilde açlığa mahkum ediliyor..

Tunceli'de eşi aranan Necla Yüce adlı Kürdistan'lı bir genç kadına yapılanlar bu kez Mardin'de de yapıldı: Abdurrahman Motor'un eşi Hadiye Motor da eşiyile cinsel ilişkide bulunup bulunmadığının "tespiti" için hastahaneye gönderiliyor. Böylelikle "şanlı Türk askeri" aranan A. Motor'un köye gelip gelmediğini öğrenmiş olacak!..

Diktatörlük tarafından sürgüne gönderilmek istenen Motor ailesi..

Hadiye Motor'a yapılanlar salt bununla da sınırlı kalmıyor.. Kocasını teslim oluncaya kadar DYP'li Belediye Başkanı Ebüzet Cevrim'in evinde "Yed-i Emin" altında tutuluyor. Ve 20 günlük gözaltından sonra da kendi evinde kalmasına izin verilmediği için mecburi olarak babasının evine gönderiliyor. Bu olay, sömürgeci-faşist rejimin insanlık dışı uygulamalarını nereye vardığını gösteriyor..

Faşist Evren-Özal rejimi tarafından örgütlenilen ve adına "köy koruyucuları" denen çapulcu takımının yaptıklarına bir yenisi daha eklendi. Siirt'te Meryem Karaalp adında 16 yaşındaki bir genç kız, hasta yatağından bu güçler tarafından kaçırıldı. Ailesinin sürekli başvurusu üzerine aranan günler geçtikten sonra Siirt Valisi bir açıklama yapmak zorunda kaldı. Vali, ilk başlarda kızın "köy koruyucuları" tarafından kaçırılmadığını söylerken, daha sonraki açıklamasında ise, "kız yarın bırakılacak" diyerek, kendisinin bilgisi dahilinde bu olayın olduğunu ortaya koydu. Zaten "köy koruyucuları" denilen bu çapulculardan Meryem'i kaçırın kişi, daha birkaç ay önce (16 Eylül 1986) Siirt Valisi tarafından 250 bin lira ile ödüllendirilmiş biridir.

Türk ordusunun barbarlıklarından biri de Erüh ilçesinde yaşandı. Tahir Erbey ile 14 yaşındaki oğlu İzzetin Erbey adlı köylüler, evlerinden çıkıp ahıra giderken jandarma tarafından yayılım ateşine tutuldular. Baba olay yerinde yaşamını yitirdi, oğlu ise ağır yaralandı.

Yine Ağrı'ya bağlı Doğubeyazıt ilçesinin İran Kürdistanı ile olan sınır köylerinde jandarmanın yaptıklarının Türkiye ve Kürdistan'daki "demokrasi"nin ne menem birşey olduğunu;

kişi hak ve özgürlüklerinin nasıl ayaklar altına alındığını ve talancı işgal ordusunun Kürt halkına yönelik uygulamalarını ortaya seriyor.. Cezmi Özdamar adlı şahıs, Telçeker (Teperiz) Hudut Taburu Komutanlığı'na çağırılıyor. Kendisinden "bu yıl arazisinde biçeceği otların yarısını komutanlığa vereceğine" dair bir belge imzalaması isteniyor. Olay, yalnız Cezmi Özdamar ile sınırlı kalmıyor: Onu diğer köylüler izliyor. Gülveren, Ayrancı, Hallaç, Kızılkaya köylüleri, kendi biçtikleri otlarından yarıya yakın miktarını "askerlere" vermek zorunda kalıyorlar.. Otlarını vermek istemeyen köylülerin otları ise, geceyarısı askeri kamyonlarla toplanıp Tabur'un bahçesine yığılıyor..

Kürdistan'ın Dersim ilinde yapılan barbarlıkları duymayan kalmadı Türkiye ve Kürdistan'da.. Türkiye ve Kürdistan ilerici, yurtsever kamuoyunun yakından tanıdığı asker eskisi faşist valinin yaşamı Dersim'lilere zindan yaptığı birçok örnekleriyle yazıldı.. Kimi insanları çağırıp "Kürt" olmadıklarına dair belgeler imzalatmaya çalıştı Bay Vali. En son olarak da geçtiğimiz ay içinde 12 yurtsever katledildi bu yörede. Ovacık'ta 8, Mazgirt'te ise 4 yurtsever faşist Türk ordusu tarafından pusuya düşürülerek alçakça katledildiler.

Kürdistan halkımız Türk ordusunun barbarlıklarını yaşamında acı bir şekilde gördü. Koçgiri'de, Dersim'de, Ağrı'da, Geliye Zilan'da.. Bugün de aynı şeyleri Evren-Özal rejimi altında yaşayarak görüyor. Evren-Özal çetesi başta oldukça bu durum böyle sürecektir. Türk ve Kürt halklarının baş düşmanı olan bu çetenin yıkılması ilerici, yurtsever, devrimci güçlerin birliğinden geçmektedir.

Altı Yıldan Sonra

işçiler grevde

12 Eylül 1980 faşist darbesinden sonra, ilk büyük grev Bağımsız Otomobil-İş sendikasında geçtiğimiz günlerde NETAŞ'ta uygulandı.

3 bin 307 işçinin çalıştığı NETAŞ'ta (Northern Elektrik Telekomünikasyon A.Ş.) sendika ile işveren arasında toplu sözleşme görüşmelerinde ücret ve bazı idari konularda düşülen uyuşmazlık nedeniyle greve gidildi. Grev, 19 Kasım 1986 günü binlerce işçinin "Ekmek, barış, özgürlük" sloganları ile başladı.

Bilindiği gibi faşist cunta iktidara el koyması ile birlikte DİSK'in faaliyetlerini durdurmuş ve grev hakkını yasaklamıştı. İşbirlikçi Türk-İş yönetiminin desteğini de alan haramzade takımı, 1982 faşist Anayasa ve daha sonraki sendikalar yasasıyla işçi sınıfının çetin ve acılı mücadelelere sonucu aldığı birçok hakkı gasp ederek, grev yapma hakkını tümüyle kağıt üzerinde geçerli sözde bir hakka dönüştürdü.

Bu nedenle de bu süre içinde sonuçlandırılan sözleşmelerde alınan ücret artışları hep enflasyonun altında kaldı. Gerçek ücretler ve işçilik maliyetleri düştü. İşçilerin yoksullaşması her geçen gün fazlaşıyor, diğer yandan işyeri çalışma koşulları da giderek

ağırlaştı. İşyerlerinde işçilerin, işçi sendikalarının her hangi bir ağırlığı kalmadı. Geçmişte kazanılmış sosyal haklar kaybedildi.

Bu dönemde toplumdaki gelir dağılımı daha da adaletsizleşti. En zengin yüzde 10 gelir diliminde bulunanlarla, en yoksul yüzde 10 diliminde bulunanlar arasındaki gelir farkı, 47 kata çıktı.

Faşist çetenin hala en küçük bir demokratik talebi süngü gücüyle bastır-

maya çalıştığı, diğer yandan emekçiler açısından açlık ve sefaletin had safhaya ulaştığı bu güç koşullarda gerçekleştirilen NETAŞ grevi, işçilerin var olan sınırlı haklarını kullanarak baş vurduğu ilk büyük grev olması nedeniyle önem taşıyor. Altı yıllık faşist dönem Türkiye'deki işçilere ekonomik, demokratik hakların ancak direnme ve mücadele ile kazanılabileceğini bir kez daha öğretmiştir.

Önümüzdeki dönem demokrasi güçlerinin faşist çetenin baskı ve zulümle yarattığı yılgınlık ve dağınıklık, söküp atacağı, faşist çarkı ve bu çarkın yarattığı kurumları yerle bir edeceği daha büyük ve anlamlı direnişlere sahne olacaktır. NETAŞ grevi, öğrenci direnişleri, aydınların, tutukluların ve tutuklu ailelerinin girişimleri; ve daha geliştirilecek nice eylemler, direnişler...

İran-ABD İlişkileri: "NE ŞARKİ, NE GARBİ, AMA İLLE DE GARBİ"

Geçtiğimiz ay basında en çok yer alan konuların başında ABD yönetimi'nin İran'a silah sattığını kabul etmesi geliyordu. Reagan, yaptığı basın toplantısında "İran'daki ilimlileri desteklemek ve Lübnan'da İran yanlısı gurupların elinde bulunan ABD'li rehinelere kurtarmak için" bu ülkeye, silah sattıklarını kabullendi. Benzeri bir gelişme de İran'da oldu. Bazı parlamenterler meclise gönderdikleri bir mektupta ABD ile diyaloga girilmesini istediler.

Silah satışının salt ABD-İran ile sınırlı olmadığı ortaya çıktı. İsrail üzerinden İran'a gönderilen ve 4 misli karla satılan silahların paraları İsviçre üzerinden Guetemala'daki çetelere vasıtasıyla Nikaragua'daki Kontralara gönderildiği de ortaya çıktı. Bunun üzerine Reagan, iki danışmanını görevden almak zorunda kaldı.

İran halklarının devrimiyle yıkılan Şahlık rejimi ABD'ye bağımlı idi. Devrimden sonra ABD, bir yandan İran'daki askeri üs ve uzmanlarını Türkiye'ye yerleştirirken, bir yandan da, yeni iktidarı düşürmeye, eğer bunu başaramazsa, onunla uzlaşma yollarını aramaya çalıştı.

İran-İrak savaşı 7. yılına girdi. Ama omurgası Şah döneminde kurulan ve ABD ordusunun savaş yöntemleriyle eğitilen, onun silahlarını kullanan İran

ordusuna mühimmat ve yedek parçalar nereden geliyor? Eski orduyu dağıtıp yeni bir ordu kurmak ve onu başka silahlarla donatmak hem pahalı olan, hem de zaman isteyen birşeydir. Tahran'daki ABD elçiliğinin işgal edilmesi ve elçilik görevlilerinin rehin tutulmasından sonra, ABD'nin İran'a askeri ambargo uygulaması da gözönüne alınınca, mühimmat ve yedek parçaların nereden geldiği sorunu, daha da bir önem kazanıyor. İran ordusu, Irak'ın tank, savaş uçakları ve füzelere karşı, "iman gücüyle" mi Irak'ın bir kısmını işgal etti? Yoksa Humeyni'nin pasdar ve askerlere dağıttığı "cennetin anahtar" ıyla mı?

İran-İrak savaşında en fazla çıkarı olan bölge devletlerinden biri de İsrail'dir. Savaşın devam etmesi ve her iki devletin bu savaşta zayıflaması İsrail'in işine gelmektedir. Bundan dolayı İsrail daha savaş başlangıcından itibaren İran'a değişik yollardan silah sağladı. Daha sonraları İsrail yetkilileri İran'a silah sevkiyatının ABD'nin bilgisi dahilinde olduğunu açıkladılar. Yani İran İslam Cumhuriyeti "asıl düşmanımız" dediği İsrail'den sağladığı silahlarla savaştı, savaşıyor.

ABD'ye bu silah sevkiyatında yardımcı olan ülkelerin arasında Türkiye'nin adı geçiyor. İran Şahlığından "Orta Doğu Jandarmalığı" görevini

devralan ve elhak bu görevi laikiyle yerine getiren, Evren-Özal diktatörlüğünün, ABD'nin sözünden çıkması ve ondan küçük bir yardım esirgemesi düşünülemez. Zaten savaşın devam etmesi Türk sömürgecilerinin de işine gelmektedir. Onlar, savaş sürecinde bir yandan, her iki devletle ticaretini arttırırken, bir yandan da savaşın Kerkük ve Musul'u işgal için uygun koşullar yaratacağını hesap ediyor. Bu yüzden son dönemde Kerkük ve Musul "sorunu" boyalı burjuva basının dilinden düşmedi. Yapılan propagandalarla, şövenizm köriklendi, kamuoyu işgalci emeller için hazırlanmaya çalışıldı.

Reagan'ın açıklamalarıyla "Takke düşmüş kel görünmüştür". Hem anti-amerikancılık yapmak, hem de Amerika ve İsrail'den silah alıp savaşmak!... Böylesi bir anti-empyralistlik ancak mollalar iktidarına yaraşır. Bir başka deyişle mollaların halkı uyutmada kullandıkları "ne şarki ne garbi" sloganının, ağırlıkta anti-sovyetizm olduğu, mollaların yüzünün Batıya dönük olduğu Reagan'ın açıklamalarıyla bir kez daha açığa çıkmıştır.

Reagan ve yönetimi, "uluslararası terörün destekleyicisi" olarak ilan ettiği İran'a yaptırımlar uygulaması için müttefiklerine bir yandan baskı yaparken, bir yandan da elatından İran'a silah satması, empyralizmin "tutarlı"lığına bir örnektir.

Reagan'ın açıklamaları bir şeyi daha göstermiştir. O da İran-İrak savaşının devam etmesi empyralistlerin ve bölge gericilerinin isteği olduğudur.

Mêrxaseki Kurd: ŞÊX MEHMÛD BERZENCÎ

İsal pêra lı ser mırına Şêx Mehmûd Berzenci 30 sal derbas dibe. Şêx Mehmûd dı sala 1880'an da lı bajêrê Silêmaniyê ji dayik bûye. Malbata wi him ji aliyê siyasi him ji, ji aliyê oli gelek navdar bû. Paş têkşikandina hukma Malbatê Baban, ji aliyê Osmaniyen; Lı Silêmaniyê da hukm keti bû destê malbatên Şêx û Osmaniyen jê ra rêz digirtin. Bona vê yekê Malbata Berzenci çend caran bal leşkerê Osmanliyan, şer kırım wek dı destpêka Yekemin Şerê Cihani da lı başûrê diji İngilîzan û lı bakûre diji Rusan. Şêx Mehmûd, dı her du şeran da serdarê hêzên çekdari ya Kurdan bû.

Dı Yekemin Şerê Cihani da İngilîzan anegori "Peymanê Sykes Pico" (ku bo parvekirina xakên Osmanî da nav imperyalistên İngilîz û Fransîz da bı nêhini hatı bû imza kırım) Iraqê dagır kırım.

Dewleta İngilîz, baş fehm kırîbû ku, eger alikariya Kurdan nebe, nıkarın Kurdistanê bixinin bin kontrola xwe. İngilîz hewcedari wext bûn, ku bıkanın hêzên xwe binın berhev û xwe lı Iraqê qehim bıkın. Bona vê yekê Dewleta İngilîz dı sala 1919'an da bıryar da ku, dı bin serokatîya Şêx Mehmûd hukmeteki Kurdi bê damezirandin.

İmperyalistên İngilîz, bajarê Mûsulê û hemû Kurdistana Başûrê da bahev û bı dewleta Iraqê va girê da. Faysal ji hukumdarê Iraqê ilan kır, her usa Iraqê ji hişt bin bandûra xwe.

Diyare, Kurdan him hukumdariya Faysal, him ji gurêdanê Kurdistan bı Iraqê va nedıxwastın. Pır nebori şer destpêkır. Şêx Mehmûd, Silêmaniyê daqır kır, nunerê dewleta Bırıtanya bı destên Kurdan hat esirkırım. İngilîzan bı hêzên pır va hamle kırım ser Kurdistan.

Dı navçeyê "Bendi Bazıyan" da, dı nava leşkerên Kurdi û İngilîz da şerêki dijwar çêbû. Leşkerên Kurdi, ji ber kêmbûna çek û xiyaretên hindê Kurdan şıkan. Şêx Mehmûd bı bırındari hat esir kırım. Serdarê Kurdi, lı Çemçemalê hat dadıgah kırım û hukmê sedarêdan dane wi. Lê Dewleta İngilîz ne wêri wi sedarê bide. cezayê Şêx Mehmûd hat gıhartın. Ew hat menfi kırım û şandinê Hindıstanê.

Lê berxwedana Kurdan ya diji İngilîzan nesekını. Kurdan diji leşkerên İngilîz gelek caran şer kırım. İngilîzan icbari bajarên Amadya, Zibar û Rewandûzê valakırım.

Şex Mehmûd dı sala 1922'an da wegeriya Silêmaniyê û hukumdariya xwe ilan kır. Dırawê Kurdi, rojnameyên Kurdi wek, "Roja Kurdistan", "Bangê Heq" hatın çapkırım. Hêzên çekdari ya netewi pêkhat.

Disa pır nebori, leşkerên İngilîz, bı hevkarîya hêzên Osmanî ya Bırıtanya (R.A.F.) va êrişkırım ser Kurdan. Şêx Mehmûd paşvê kışiya û çû İranê.

Dı sala 1930'an da gelê Kurdi dı bin serokatîya Şêx Mehmûd da diji dewleta bı gotın "serbixwe" Iraqê serhıldan. Ev serhıldanê ji bı alikariya leşkerên İngilîz va hat şıkandın. Pır mıxabın hêzên Şêx Mehmûd hêdi hêdi, jar dıbûn. Çek û xwarina wan nema. Şêx

Mehmûd icbar ma teslimê İngilîzan. İngilîzan ew şandin Bexdayê û heya sala 1941 lı vê ma. Paşê wegeriya Kurdistanê û lı navçeyê Serbajêr ciwar bû.

Şex Mehmûd dı sala 1956'an da nexweş ket û jiber nexweşî çû Baxde û dı 9.10.1956'an da lı vê mır.

Bı vi awayî Serdareki Kurdi, pêşavayê şerê gelê Kurdi dij İngilîzan ku ev şer dı Rojhılata Navin de yekemin şerê azadixwaz e, çû dılovaniya xwe.

Şêx Mehmûd yekemin serokê Kurdi bû ku dıxwast bı Yekıtîya Sovyetan va pêvendi dane. Bona vê yekê ji nameyek ji Lenin ra şand. Nameyê wi dı sala 1923'an da dı nav rûpelên Pravda da hat weşandin.

Gava meytê Şêx Mehmûd anin Silêmaniyê, bı hezaran Kurdi xwepêşandane mezın çêkırım. Diji dewleta Iraq şiar avêtin. Hêzên devletê xelkê dan bergule. Guleyek ji lı meytê Şêx Mehmûd ket.

Gorê şêx Mehmûd nıha lı "Mızgevtê Gewre" da ye. Dı cejnên netewi û oli da ji her derên Kurdistanê Iraq bı hezaran Kurdi tên ser gora wi û bı vi awayî vefadaiya xwe bo Şêx Mehmûd û armancên wi nişan dıdın.

Yekıtîya Hêzên Çep Şevêk Aşıtiyê Pêkani

Dı 15.11.1986'an lı Elmanyaya Federal bajarê Dusseldorfê da bı navê "Pıştgiri bı hêzên aşiti û demokrasî ya Tırkiyê û Kurdistana Tırkiyê" civinek pêk hat. Ev cıvin, ji aliyê nunerên partiyên ya Yekıtîya Çep û hindêk sendiqavan û nunerên komelan ku bı destê cuntaya faşî hatıbûn qedexeyê kırım, wek DDKD, İGD, DHKD, TOB-DER û hwd. hat amadekırım.

Sorokê TİP (Partiya Karker ya Tırkiyê) Behice Boran, Sekreterê Gışti ya Partiya Sosyalist a Kurdistana Tırkiyê Kemal Burkay, serokê Maden-İş Mehmet Karaca, serokê TOB-DER Gultekin Gazioglu, nunerê DKP (Partiya Komunist a Alman) dı cıvinê da, lı ser pırşa aşiti û pêşneyarên Yekıtîya Sovyet bo aşiti, axaftın.

Sekreterê Gışti ya PSKT Kemal Burkay, dı destpêka axaftına xwe da behsa tekoşına gelê Kurdi ya diji zulm û zordariyê kırım u wusa got: "gelê me tiyê aşiti û azadiyê ye."

Burkay, lı ser halwestên imperyalistan û NATO lı hember Kurdistan û pırşa Kurdi sekini û wusa got: "lı Tırkiyê da militarizm dı van salên dawî da, xasima dı bin hukmê faşî da hin xurtır bû.(...) Hukmê faşî û kolonyalist, siyaseteke dagır-

ker bı rêva dibe. Pıştı dagırkırına Qıbrısê, nıha ji bo giravên Ege, Trakyayê Rojava, Musul û Kerkükê, planên êrişkêr amade dıke."

Kemal Burkay, lı ser planên NATO û imperyalistan ku ji bo Tırkiyê û Kurdistana Tırkiyê hatiyê çêkırım, êrişaya diktatoriya faşî lı Kurdistana İran û Iraq, lı ser siyasetaya Rojhılata Navin ya Dewleta Amerika Yekbûyi (DAY) sekini û wusa got "Em bıgehên NATO û DAY, çekên atomî û 'hêzên lezik' ya DAY naxwazın."

Burkay axaftına xwe wusa xilas kır: "...eger gelê Kurdi, qedera xwe bı xwe tayin neke, û mafên vi neyên naskırım, dı navçe da aşiti cih nabe. Me, bı gotın 'peymanaya aşiti' ku welatê me parve kır û gelê me wıstiyê bin bandûr, qebul nekır û nakın ji. Em Kurdistaneki azad û aşitixwaz, dınyayeki dı nav aşiti da dıxwazın. Û bawerın ku serketın wê ya me be!"

Dı birê çandi ya cıvinê da Sumeyra Çakır û Melike Demiraq çend stran, ekibê Folklor ya Komele Karkerên Kurdistan-Koln, çend leyistikên Kurdi pêşkeş kırım.

Dı dawiyê cıvinê da "bang bo hêzên aşitixwaz" ji aliyê Behice Boran hat xwendın.

Dersên Zmanê Kurdi

44

Bersivên pirsên jêrin bîdî

- 1- Meyro ki ye?
- 2- Ezo çî kar dîkîr?
- 3- Ezo çîma dîçû bin xetê?
- 4- Çîma karê wan bî xeter bû?
- 5- Ezo û hevalên xwe ketin dafîka kê?
- 6- Çîma gundi jî mîriyên xwe ra xwedi derneketin?
- 7- Cendekê mîriyan çî bûn?
- 8- Navê zaroyên Ezo û Meyro çî ne?
- 9- Çeto kingê hate dînê?
- 10- Pîştî mîrîna mîrê xwe, Meyro çîma nu va mîr ne kîr?
- 11- Meyro bona çî şev û roj xebitî?
- 12- Meyro çî kar dîkîr?
- 13- Jîmên gund çîma bî dersdariya Seyranê eceb man?
- 14- Seyranê jî wan ra çî got?
- 15- Seyran çîma pîrtû kan dîxwine?
- 16- Seyran derheqa welat ta çî dibêje?
- 17- Welatê me çîma paşda maye?
- 18- Bona rîzgariya welat çî lazım e?
- 19- Şoreş çawa dibe?
- 20- Lî welatên sosyalist bîçîtî û betalî heye?
- 21- Lî welatên sosyalist zordestî û kedxwarî heye?
- 22- Lî welatên sosyalist tîrs û xof heye? Cendîrme lî gundiyan, polêz lî bajariyan teda dîke?
- 23- Meyro, bo welatên sosyalist çî dîgot?
- 24- Welatê me wê çawa xîlas bibe? Bona wê dîvê karker û gundi çî bîkîn?

Bîzaniya, bîbûya bîdiya, xwendî bûma
xîlas bîbûna, çê bûya

Dilek kipinin hikayesi

Ezo pîr dîxwest ku xwendîm û nîvisandîm
bîzaniya.

Xwezi mîrê Seyranê xweş bûya, ew yek bî çavê
xwe bîdîta.

Gecişli fiilerde

a) Son harf sessiz ise fiil (a) takası alır.

Örnek: 1- *Ditîn* Kök: *dit*
2- *Kirîn* Kök: *kîr*

Mîn bîdîta	Mîn bîkîra
Te bîdîta	Te bîkîra
Wi, wê bîdîta	Wi, wê bîkîra
Me bîdîta	Me bîkîra
We bîdîta	We bîkîra
Wan bîdîta	Wan bîkîra

b) Son harf sesli ise fiil (ya) takası alır.

Örnek: 1- *Dan* Kök: *Da*
2- *Zanî* Kök: *zani*

Mîn bîdaya	Mîn bîzaniya
Te bîdaya	Te bîzaniya

Wi, wê bîdaya	Wi, wê bîzaniya
Me bîdaya	Me bîzaniya
We bîdaya	We bîzaniya
Wan bîdaya	Wan bîzaniya

Gecişsiz fiilerde

Son harfi sesli ise fiil şahıslara göre, sıra ile
(ma, ya, ya, na, na, na) takılarını alır.

Örnek: 1- *Bûn* Kök: *Bû*
2- *Çûn* Kök: *Çû*

Ez bîbûma	Ez bîçûma
Tu bîbûya	Tu bîçûya
Ew bîbûya	Ew bîçûya
Em bîbûna	Em bîçûna
Hûn bîbûna	Hûn bîçûna
Ew bîbûna	Ew bîçûna

Son harf sesiz ise takî (a) ile başlar: Ama, aya,
ana...

Örnek: *Hatîn, hat*

Ez bîhatama	Em bîhatana
Tu bîhataya	Hûn bîhatana
Ew bîhataya	Ew bîhatana

Şart kipinin hikayesi

Heke ez xwendî bûma, emê jî vê reziliyê xîlas
bûna.

Kürtçede şart kipinin hikayesinin birden çok
biçimi var:

1- İstek kipine *ku, heke, ger* gibi şart bildirir
sözcükler eklenerek:

Heke ez bîçûma - gitseydim

Ku ez bûma - Ben olsaydım

Ger tu nehata - Gelmeseydin

2- *Ez xwendî bûma - Okumuş olsaydım*
(okusaydım)

Tu ketî bûya - Düşseydin

Ew kîrî bûya - Yapsaydı

3- Şahıs zamirlerine eklenen gelecek zaman takı-
sının (ê) yardımıyla yapılır:

Ezê bîçûma - Gidecektim

Hûnê bîhatana - Gelecektiniz

Emê xîlas bûna - Kurtulacaktık

Roja şemiyê ezê bîçûma Diyarbêkrê, lê perê
mîn tune bû.

Mînê xwendîna Kurdi bîzaniya, lê dî gundê me
da dîbîstana Kurdi tune bû.

Heke welat û mîletê me azad bûya, emê usa xîzan
û nezan ne dîman.

DAWÎ

Bî vê hêjmarê ve, Dersên Zmanê
Kurdi dawî hat.

Pirtûkeki Nû û Delal: DAXWAZNAME

Diwana Nami "Daxwazname", di nav weşanên Roja Nû da hat neşirkirin. Navê aslî ya Nami, Mela Ehmed Nami ye. Dî sala 1906'an da li Kurdistanê Tirkîyê jî diya xwe bûye.

Nami, di medresan da dersên oli dixwîne û dibe melle. Dî sala 1952'an da li Qamişli ciwar dibe û heya mîrînê (sala 1975) li wê diji. Gora wi li Qamişli ye.

Nami gelek helbest nivîsandîye. Lê jî ber hindek hoy, pîraniya van wînda bûne. Bî çapkîrîna Diwana Nami ve Roja Nû kareki gelek hêja kir, helbestên Nami yê nî mayî jî wînda bûn xilas kir.

Pîraniya helbestên Nami li ser welatperwerî, azadî û şehîdên Kurdistanê ye. Her usa nivîskar di nav gelê xwe da bo pêşvêçûna civakî, zanîstî, xwendin û mafê jinan gelek xebat jî kirîye.

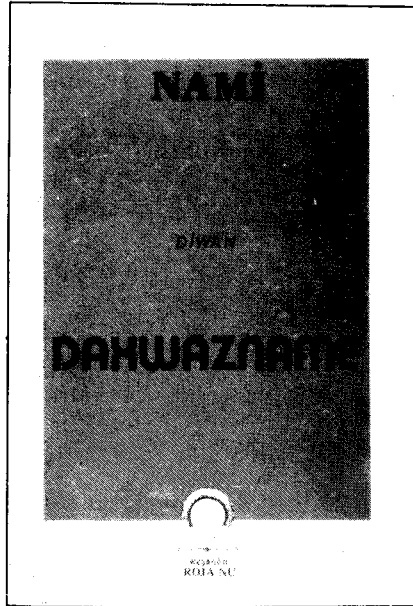
Efirandinên din ya Nami, "Ferhengê Zîmanê Kurdî û Erebi", "Çiroka Şewata Sinema Amûdê" ye.

Em hêvidarî ku helbestên wînda bûyî ya Nami bê ditin û bigêje destê xwendavanên Kurd.

Em çend helbestên Nami pêşkeşî xwendevanên xwe dikin.

Her sal vi çaxî cejna we pîroz
Cejna welatê şadîman newroz

Bî hezara sal "Kawê" hînermend
Kirîne adet ev reqş û govend

(.....)

Zengîlê jînê newroz vaye hat
Mujde bê welat roja te hîlat

Bîgîrî jî Siwas ta bî xamqîn
Welatê meye nûber û şerîn

Deşt û newal û çiya û zozan
Buhîştê "îrem" bîji Kurdistan

WEŞANÊN NÛ

SÊ FÎLMÊN KURDÎ VIDEO

Sê filmên Mahmut Baksî (video) bî zîmanê Kurdî hatin weşandin.

1- ZOZAN. Film, jî bo zarokan e. Bî reng e û saet û niv dajî. Musîqa wi bî destê Şivan Perwer hatiye çêkirin.

2- KÎNE EM. Film saetek dajo û bî reng e. Têda M. Şêxo, Gulistan û M. Demirag distrêrên.

3- WELATÊ ME KURDISTAN. Filme-ki dokûmentar e. Dî filmê da Seydayê Cigexwin li ser jiyana xwe dipeyive.

Bîhayê filman:

Zozan: 45 DM

Welatê Me Kurdistan: 40 DM

Kîne em: 50 DM

Hersê film jî bî destê KOMKAR û komelên endamên wi tèn belavkirin.

1987 YILI TAKVİMİ ÇIKTI

KOMKAR'ın 1987 yılı takvimi çıktı. Kürt ressamlarının eserlerinden oluşan takvim 4 renkli ve kuşe kağıda basılmış.

Takvimin fiyatı 12 DM. dir. İsteyenlerin bedeli karşılığı olan miktarı aşağıdaki kontoya yatırıp, havale makbuzunu KOMKAR merkezine göndermeleri gerekiyor.

Postscheckamt Frankfurt
Konto-NR. 405767 - 606

X A Ç E R Ê Z

Jî Çep Ber Bî Rast

1/ Rejîma Enqerê sala 1932 an bî kijan zagonê ve sedhezar Kurd jî welat derxist û şandê Anatoliyê. 2/ Dîji xîrab.. Jan.. Asteng.. 3/ Navê perê İtalia.. Azakîrîn.. Baş (çepayi). 4/ Bazîm dikevîne (çepayi).. Dîji ronahiyê. 5/ Ava vexwarî-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1	M	E	C	B	U	R	Î	Î	S	K	A	M	
2	A	V	A			Ê	Ş			A	S	E	
3	L	Î	R	E	T		E	F	L		Ç	Ç	
4	D	A	E	B			T	A	R	Î		Î	
5	A		K	A	N	Î			N	Î	Z	R	
6	R	E		P	A				N	O	S	Ë	N
7	Î	R	O		D			Ş		K	I	N	
8		Ê	R	A	Z	E	H		Ş		B	A	
9	A	B	A		A	Z	A	Z	Î			R	
10		E	Z		B		T	U	N	Ê	S	Î	

nê jê dizê.. Ciyê ku roj nabîne, tari ye. 6/ (Ş) were dawiyê dibe navê rengê.. Bîrayê bavê (çepayi).. Nivîskar û hunermend. 7/ Roja ku em têda ne.. Kuçîk (çepayi).. Ne dirêj. 8/ Naveki jinan (çepayi).. Bahoz jê çêdibe. 9/ Postek lixwekirîne.. Cure, reng bî reng. 10- Zulm.. Jî gelê Tûnisê ra dî-bêjin.

Jî Jor Ber Bî Jêr

1/ Dewlemendî.. (N) were serî, dibe bendê tevnê. 2/ Hezîkîrîna dil û can.. Lî pey ga tîlor dibe. 3/ Nivê du cara.. Piçûkên mala (çepayi). 4/ Êş, Êşkence. 5/ Rev (çepayi). 6/ Timî lî pêşîya mirov e.. Ci navê kesan, dî koma rasti da yê paşîyê a yekane. 7/ Hîrî bî wê tê rustin (çepayi).. Dîji hat.. 8/ Lambe.. Ne dereng.

9/ Pêşîya şoreşa 1917 da jî gelê Sovyet ra digotin.. Lî pey mîriya tê kirin. 10/ Xarîneke heywanan.. Guli (çepayi). 11/ Asteng.. Jî dî û bavê xulq dibe (çepayi). 12/ Karê nêçîrvanane.. Lî Roj-hîlata Navin da dewleteki kolonyalist (çepayi).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	C	I	G	E	R	X	W	I	N		E	M
2	E	L	E	G	E	Z		T	A	L	D	E
3	H	E	R	E	Z		H	I	Z		A	L
4	I		M	R	E	Ç		B	A	R	K	E
5	D	Ê			Q	E	D	E	R			V
6	A	Ş		X	E	L	A	T		A	X	A
7	N	A	Z	E	M	E	R		Ê	Z	A	N
8	D	N	E	B		N	A	V	D	A	R	
9	I		E	G						D	I	Z
10	N	Î	V	R	O		B	I	R	Î	N	

Bersiva hêjmarê berê →

Kurdîstana Iraqê da Hevkariyek Pêkhat YEKİTÎYA WELATPARÊ ZÊN KURDISTAN DA GAVEK PÊŞ..

Dî meha bori lî Kurdîstana Iraq da navbeyna Parti Demokrat Kurdîstana Iraq û Yekîti Nîştîmanî Kurdîstan hevkarîyek pêkhat. YNK dî bîn serokatîya Celal Talabani, PDK Iraq jî dî bîn serokatîya Îdrîs Barzani dî civînê da beşdar bûn û piştî danûstandîne daxuyaniyek bî imza herdu aliyan derket. Herdu hêz biryar dan ku jî vîr pêve, diji hukma xwinxwar ya Saddam hêzên xwe bîkî yek, şerek hin xurttir bajon.

Wek tê zanîn ev herdu hêz jî salan vîrda lî Kurdîstana Iraq da şerên çekdarîyê diji hukma Saddam da-jon. Jî bo destxistina armancên van rêxistinên û menfaetên gelê Kurd, ev hevkarî tiştek giring e.

Jî salan vîrda ye ku hêzên welatparêz perçe perçe ne. Tevgera rîzgarîxwaza gelê Kurd, jî vîr çêbûnê — lî hemû perçên Kurdîstan— zîrêk mezî dît û iro jî dîbine. Em bawer dikin ku ev hevkarîyek bibe gavekî, ku hêzên welatparêz şerên navbeyna xwe lî aliyek bîhêlî û hemberî dijîmî şer bîkî.

Wek daxuyaniyê jî xuya dîke, hevkarîya herdu hêzan bo ruxandîna dîktatoriya Saddam ne bes e. Pê-

wîste ev hevkarî, hêzên dî yê Kurdîstan ya welatparêz jî hîlde nav xwe. Programa xwe hin jî pêşve bibe. Dî gel vî, bî hêzên Iraqî ya pêşverû ve jî yekîtiyek pêkbine..

Em, karker, kedkar, ronakbîrên Kurdîstan yê ku bî hezaran kilo-

metr jî welat dîr in, heyani roja iro piştîgiriya tevgera rîzgarîxwaza gelê Kurd kîr û iro jî dikin, hêvî dikin ku ev bibe gavek pêş lî tevgera rîzgarîxwaza gelê Kurd da..

Em daxuyaniya hevkarîyê jêrê neşîrdîkî.

HÊ LA SIYASÎ

- 1- Herdu alî jî an bî serê xwe, an jî bî hêzek dî ve, hemberî hev wê yekîti çêneke û siyasetê nejo.
- 2- Herdu alî jî, jî bo ruxandîna hukma Baas, çî jî destê wan bê, wê çekî. Karên xwe pêşve bîbîn.
- 3- Dî kar û barên şoreşa gel da, taybetî bî hêzên Iraqê ve dostî û piştîgiri wê bê kîrî.
- 4- Jî bo pêşvebirîna kar û bar û helkîrîna pîrsên navbeyna herdu hêzan, Komîta Jor ya Mîştêrek salê ducarî wê bîve.
- 5- Hember endam û dostên hev, herdu alî jî wê dostayeti nişan bîdî.
- 6- Kar bê kîrî, ku rêxistinên xwendekarên Kurd ya derveyî welat bîbîn yek.
- 7- Navbeyna rêxistinên Kurdîstan jî bo pêkanîna yekîtiyek û pêkanîna cepheyekî fireh lî Irak, wê kar bê kîrî.

HÊ LA LEŞKERÎ

- 1- Herdu alî jî, dî cihên azadkîrî da bî serbestî dîkarî karên siyasi, leşkerî, rêxistinî û informasyonî pêkbinî.

- 2- Hêzên ku bîcî cîgehên hev, wê hin pêşve xebere bîdî hev û bî tevayî tîvdarek bîkî.
- 3- Herdu hêz kar bîkî, ku bî hevra aksiyonê leşkerî pêkbinî. Ev jî jî aliyek ve wê dostayetiye qewim bîke, hevkarîyê xurt bîke, jî aliyê dî ve jî wê bibe karekî hêja ku rojên pêş da pêşmerge bîbîn yek.
- 4- Ger çek yê pêşmergan nebî, û ew bîxwazî jî aliyek bîcî aliyê dî, wê bê çek bîcî.
- 5- Heyanî şert bîghêjî, herdu alî jî lî cîgehên xwe hukmdarî û gumrîkî qebûl bîkî.

HÊ LA PROPAGANDA

- 1- Propaganda û informasyonê diji hev, wê bê sekinandî.
- 2- Herdu alî jî karbîkî, bo pêştîbirîna programa hevkarîyê û propagandayek tevayî bîkî ku tevgera gelê Kurd ya heq, him lî welat him jî lî derveyî welat bê naskîrî.
- 3- Lî hev rexnekîrî dî weşanan da wê neyê kîrî, lî civînên tevayî da bê çekîrî.
- 4- Jî bo hevkarîya teknîkî, wê bî hevra kar bê kîrî.

Mercên aboneti: 6 mehi 10 DM, salî 20 DM.
Abone şartları : 6 aylık 10 DM, yıllık 20 DM.

Hesap-No: Postscheckamt Frankfurt
Konto-Nr. 405767 - 606

DEME KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên
Kurdîstan lî Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35 - 37
Elmanya Federal
Berpîrsiyar : N. Ateş

IMPRESSUM
Herausgeber: KOMKAR -
Föderation der Arbeitervereine
aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur:
N. Ateş
Druck: Eigendruck